1714 1891 ՓԵՏՐՎԱՐ 9 ՃՈՒՄԱԱ ԷՐԹԷՍԻ ԽԷՑԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

20 ԲԱՐԱ

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐՔԻՅԷ

ԱՅՈՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ
12 մահէ 6 մահէ 3 մահէ
ՍԹԱՄՊՕԼՃ 140 ղշ. 70 ղշ. 40 ղշ.
ԹԱՇՐԱ 200 » 100 »
Մէհէումզէ 20 գուրուշտուր

ԲՕԼԻԹԻՔԻՅԷ ՄԻԼԻՅԷ ԹԻՃՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

{صاحب امتیاز: جیوەلکیان} ԽԷՎԱՄԻ ԿԱԶԷԹԱ جریدهٔ شرقیه

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ
Իչէրի, 2նճի, 3նճի սահիֆէ սադրը ղրշ. 8
4նճի սահիֆէ 1լէ 10ը. հա. » 5
Մէքթուպը իտարէյէ տաիր պիւնլէր մէճէլլէյէ գապուլ օլունմազ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմազ տըր.

Իտարէխանէսի, Սթամպօլտա Գապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 Ճիվէլէքեան մաթպաասընտա տըր : Գէտաֆիքէի մէվատտ հագգընտա հագգը իտարէյէ աիտ տիր.
ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ միւտիր մէսուլ օլունու :

20 ԲԱՐԱ

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Աթինատան խչար օլընտըղընա կէօրէ, Եունան բէխըր վիւքէլասը սապըգ Մ. Թրիգուբինին իւմթիլասաթը թէպլիւին էյլէտիկի իատաասըյլա Թաճիր մուհաքէմէյէ ալընմասը իչիւն Մէճլիսը մէպուսանտա պիր թէքլիֆ տէրմէյան օլընմըշ, վէ թէքլիֆը մէզքիւր գապուլ օլունարագ իչին թէտգիգի պիր գօմիսիօնա հէվալէ խտիլմիշ տիր.

——

Նէյէճէք սէնէ յունվարտա Այէմանիանը Լայբցիկ չէհրինտէ Գըրմըզը Խաչ (Գըռւա Ռուժ) ճէմիյէթիյէ, հարպ վագթինտէ օրտուլարըն, խաչէսի վէ հըֆզըս սըհհէի ուժումիյէ իլէ աչըճըլըգ ֆէննինէ տաիր պիր սէրկի ֆիւչատ օլընաճաղընտան տուվէլը սաիրէ կիպի հիւքիւմէթի Սէնիյէնին տախի մէզքիւր սէրկիյէ իշթիրաքը իչիւն պիր տավէթնամէ կէօնտէրիլմիշ տիր.

——

Աթինատան խապըրլըղընա կէօրէ, չէհրիմիզտէն կիտէն Ճաբօն սէֆինէլէրինին գօմանտանլարը կէչէն հաֆթա ճումաա կիւնիւ հուզուրը գըրալիյէ չըգըպ Ճաբօն իմբէրաթօրընըն նամէսինի թագտիմ իթմիշլէր տիր. Մումայիլէյհիմա գօմանտանլար իլէ պազը Ճաբօն զապըթանըրնա Զնճի վէ Յնճի րիւթպէտէն Սէն Սօվէօր նիշանը իթա օլունմըշ տըր.

Աթինատա մուգիմ Օսմանը սէֆիրի տախի Ճաբօն սէֆինէլէրինի զիյարէթէ մազհար իհթիրամ օլմուշ տըր.

Ճաբօն գօմանտանլարընըն չէրէֆինէ սէֆարէթը Սէնիյէտէ վէ պազը միւթէպէրան թարաֆընտան զիյաֆէթլէր վէրիլմիշ, վէ պալօ վէ էյլէնճէլէր թէրթիպ օլընմըշ տըր.

* *

Ցին Բօրսաիտէն ալընան խուսուսի պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, 4-5 կիւն էվվէլ Բիրէտէն հարէքէթ իթմիշ օլան Ճաբօն սէֆինէլէրի՝ տուն Բօրսաիտ լիմանընա վասըլ օլմուշլար իսէ տէ, հավանըն մուխալէֆէթինտէն նաշի եօլլարընա տէվամ իտէմէյէրէք օրատա թէվագգուֆ իթմիշլէր տիր. Մէզքիւր սէֆինէլէրին Բօրսաիտէ միւվասէլէթինի միւթէգըպ Մըսըր գարագօլ սէֆինէսի թարաֆընտան րէսմը սէլամ իֆա խտիլմիշ, վէ մահալը մէզքիւր մուհաֆըզը տախի՝ գօմանտան Թանագալա րէսմը խօշամէտիդի իֆա էյլէմիշ տիր.

* *

Թարաֆը հազրէթը Բատիշահիտէն Ճաբօն իմբէրաթօրընա իհտա պույրըլմըշ օլան աթլարը Ճաբօնա կէօթիւրմէք իւզրէ Տէրսաատէթտէ գալմըշ օլան պիր իքի Ճաբօնըը չավուշըն եագընտա Սիւվէյիշէ միւթէվէճճիհէն Տէրսաատէթտէն հարէքէթ իտէճէքլէրի, վէ հէտայայի Շահանէյի Սիւվէյիշէ գատար կէօթիւրմէք իւզրէ Գահիրէ միրիլիվասը հազգը բաշանըն տախի մէմուր պույրըլմըշ օլտըղը էշիտիլմիշ տիր.

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Տիւնքի Սէլամըլըգ ալայը համիտիյէ ճամիսինտէ իճրա պույրըլըպ, րէսմը մէզքիւրը սէյր ու թամաչա իչիւն տաիրէի մախսուսէտէ հազըր պուլընան Պէլճիգա այանընտան Մ. Թէոֆիլ, պարօն Մագար, Մ. Շարլ իլէ Պէլճիգա սէֆարէթի թէրճէմանը Մ. Մարքէթիչ, Ին-ւ-է կազէթասը մուհարրիրլէրինտէն Մ. Աւկուսթինօ, Ամէրիգա սէֆարէթի պաշ թէրճէմանը, Թ---ըն Տէրսաատէթ մուխպիրի Մ. Կուսաուչինօ, վէ սէֆարէթլէրտէն Թավսիյէ իլէ կէլէն 20 գատար սէյյահլար՝ պիւվասէթա նաիլը իլթիֆաթը Շէհրիյարի օլմուշլար տըր.

Սէլամլըգ ալայը էսնասընտա Գըրըմ փաշըը պիր գատըն իլէ իքի չօճուղը թարաֆընտան զաթը Շահանէյէ արզուհալ թագտիմ խտիլմիշ օլմաղլա, Յրնէ պիրտէն 5000 ղշ. իհսան պույրըլմըշ տըր.

—Էտիրնէ վիլայէթինտէքի էվգաֆը հիւմայունտա սաքին չիֆթճի էհալինին տէֆը միւզայէգալարը զըմնընտա 5000 քիլէ եէմէքլիք զախիրէնին իթասընա իրատէի Սէնիյէ սուտուր իթմիշ տիր.

—99 սէնէսինտէն պէրու Թէրգիի րիւթպէ իտէմէմիշ օլան իւմէրա վէ զապըթանըն տէֆթէրլէրինին թանզիմի միւգթէզա իրատէի Սէնիյէտէն օլմաղլա, պու քէրրէ Գապը Սէրասքէրի իլէ Գահրիյէ Նէզարէթի վէ Թօբխանէի Ամիրէ զապըթան վէ իւմէրաի ասքէրիյէսինին տէֆթէրլէրի պիթթամամ խաքիրաի Շահանէյէ թագտիմ գըլընմըշ տըր.

—Շէհրիմիզտէ պուլընան Աթինայի (Գազտատ) օրտու միւչիրը ճէտտի հաճի Օսման Նուրի բաշա հազրէթլէրի՝ վիւճուտճա բահաթսըզլըղընա մէպնի իսթիֆա իտէրէք, իսթիֆասը գապուլ պույրըլմըշ տըր.

—Ռուսումաթ Էմանէթինէճ պազը իսլահաթը էսասիյէ իճրասընա տաիր թանզիմ օլընան մազպաթա՝ Մապէյնտէ Շաքիր բաշա հազրէթլէրինին թահթը րիյասէթինտէ միւթէշէքքիլ գօմիսիօնտա թահթը թէտգիգէ ալընմըշ տըր.

—Իսկիւտարտան պաչլայարագ աթ իլէ Շարգ թարաֆլարընա սէյահաթ էյլէմէք իւզրէ եագընտա Տէրսաատէթէ կէլէճէյինի եազտըղըմըզ Ֆրանսա Օրլէան խանէտանընտան տուգ տ'Օրլէանըն միհմանտարլըգ սէմուրիյէթինէ պա իրատէի Սէնիյէ եավէրանը Շահանէտէն պինպաշը Շէրիֆ պէյ թային պույրըլմըշ տըր. Տուգը միւշարէլէյհին Թէհէրանա գատար վուգու պուլաճագ սէյահաթընտա միրը մումայիլէյհին րէֆագաթ իթմէսի՝ աչքամը իրատէի Սէնիյէտէն տիր.

—Մագրիքէօյ տաիրէի պէլէտիյէսի րէիսի պանքէր Ճօրճի Ճանէթթօ էֆէնտինին մախտումը Գօչօ էֆ.յէ պիր գըթա Ճան գուրթարան միտալիյասը իհսան պույրըլմըշ տըր.

—Իզմիրտէ ինշա օլունաճագ անթըրբօլար իչիւն իգթիզա իտէն արսալարըն միւպայաասը վէ խարիթալարընըն թանզիմի զըմնընտա Ճէմիյէթը Ռուսումիյէ ազասընտան միւֆէթթիշը ուժումի Աքիֆ էֆ. թային օլունմըշ օլմաղլա, պու կիւնլէրտէ Իզմիրէ կիտէճէք տիր.

—Ռում Բաթրիգխանէսի մէճլիսը միւխթէլիթինէճ պու հաֆթա վուգու պուլտուղընը տուն եազտըղըմըզ թաստիլաթ ու թէպտիլաթ իւզէրինէ մէճլիսը մէզքիւրըն ազաի ճիսմանիյէլէրի էլան Էննիտիւնէա Տիմիթրաքի էֆ. հազրէթլէրի իլէ Մ. Կարուֆալիտի, Տօգթ. Զօղրաֆօս էֆ. Մ. Էլէֆթէրիատիս, Մ. Հաճօբուլօ, Մ. Գուրճի, Բօյ Ֆէնէրլի վէ Վասիլարի Սարաքիօթի պէյլէրտէն իպարէթ տիր. Բէզալիք մէճլիսը մէզքիւրտէ Բաթրիգխանէնին աշիրյէ վէ մալիյէ գօմիսիօնլարը տախի թէշքիլ օլունըպ, աշիրէ գօմիսիօնընա Էրէքլի, Տէրգօս վէ Սիսանիւս մէթրօբօլիտլէրի իլէ Էննիտիւնէա Տիմիթրաքի վէ Տօգթ. Զօղրաֆօս էֆ.լէր, վէ բէզալիք մալիյէ գօմիսիօնընա տախի Էրէքլի վէ Տէրգօս մէթրօբօլիտլէրի իլէ Էննիտիւնէա Տիմիթրաքի վէ Տօգթ. Զօղրաֆօս էֆէնտիլէր ազա ինթիխապ օլունմըշլար տըր.

—Մ. Նակէլմաքէրսին իմթիյազը մուճիպինճէ Գանտըրմատան Գօնեայա գատար պիր շըմէնտըֆէր ինշա իտիլտիքտէ, խաթթը մէզքիւրըն Իզմիր Թիճարէթինէ սէքթէ իրաս իտէճէյինի, վէ ֆագաթ Իզմիր-Այտըն խաթթընըն Գօնեայա գատար թէմտիտի՝ Թէրագգըի Թիճարէթի մուճիպ օլաճաղընը, վէ Իզմիր-Այտըն խաթթը էլէէվ Տէնէիրէ գատար ուզաթըլմըշ օլտուղը ճիհէթլէ, արթըգ Գօնեայա գատար ուզաթըլմասընտա սուհուլէթը քեամիլէ մէվճուտ օլտուղընը՝ Իզմիրին Էն-ր-ի-ւ կազէթասը եազըյօր.

—Էվվէլքի աքշամ Ռուսիա սէֆարէթխանէսինտէ սէֆիր Մ. տը Նէլիտոֆ թարաֆընտան պիր զիյաֆէթ քէչիտէ օլընըպ, պունտա մուհաճիր գօմիսիօնը րէիսի Եուսուֆ Րիզա բաշա հազրէթլէրի իլէ Ֆրանսա սէֆիրի գօնթ տը Մօնթէպէլլօ, Հօլանտա սէֆիրի Պարօն Վան Թէթա իլէ զէվճէսի, Իթալիա սէֆարէթի մուսլահաթկիւզարը մարքի տը Գիզիօ իլէ զէվճէսի, Օսմանլը Պանգասը միւտիրը ուժումիսի Սըր Էտկար Վինսընթ իլէ զէվճէսի, Ռումանիա սէֆարէթի մէմուրինինտէն Մ. Կիգա իլէ մատամասը, միրալայ Բէյզգօֆ վէ զէվճէսի, Իրան սէֆարէթի միւսթէշարը Ճէվատ Խան վէ տիկէր պազը սէֆարէթ մէմուրինի տախի հազըր պուլընմըշլար տըր.

Գատէթթամամ Մատամ տը Նէլիտոֆ թարաֆընտան պիր րէսմը գապուլ իճրա օլընըպ, սէֆարէթլէրտէն բէք չօգ մէմուրին իլէ Պէյօղլու միւթէպէրանը՝ բասիմէի մէզքիւրէյէ ազիմէթ իթմիշլէր տիր.

— Ֆրանսա սէֆիրինին զէվճէսի գօնթէս տը Մօնթէպէլլօնըն բաքիպ օլտըղը Իթ-- նամ Եունան գումբանեասը վաբօրը՝ էվվէլքի կիւն եօլլէնտէն 3½ սաաթ սօնրա Զանագգալէսինէ միւվասալէթ իթմիշ, վէ տուն սապահ եօլընա տէվամ իտուպ պու կիւն չէհրիմիզ լիմանընա վասըլ օլաճաղը մունթազըր պուլընմըշ տըր.

Հավա ֆէնա վէ ֆուրթունալը օլտըղընտան, գօնթէս տը Մօնթէպէլլօ բէք զիյատէ բահաթսըզ օլմամագ իչիւն գալթան՝ վաբօրը պիր արա Սունիում պուռնընտա պէքլէթմիշ վէ իշթէ պու սէպէպէ մէպնի միւվասալէթի պու գատար կէճիքմիշ տիր.

Ֆրանսանըն Աթինա սէֆիրի գօնթ տը Մօնթօլօն՝ վաբօրը մէզքիւրըն Բիրէտէն հարէքէթինի պա թէլէկրաֆ Տէրսաատէթտէ սէֆիր գօնթ տը Մօնթէպէլլօյա իշար իթմիշ տիր.

—Պէյօղլընտա էսքի թէլէկրաֆ խանէ գարշըսընտաքի արսատա պիր թէլէկրաֆ վէ բօսթա մէրքէզի ինչասը՝ Բօսթա վէ Թէլէկրաֆ նէզարէթինճէ միւթէսավվէր իմիշ.

—Մուսուլ վալիսինին էլէէվ Շէհրըզօր սանճաղընտա 12րնճի ֆըրգա գօմանտանը ֆէրիգ Էտհէմ բաշա հազրէթլէրիյլէ պիլմիւքիֆագ հօմոտա էզգըյասընըն տարպ ու թէնգիլէրի էապպաղնը իսթիգճալ իլէ մէշղուլ պուլընտօղը, վէ էզգըյայի մէրգումէ՝ հինէ չէօլ ճիհէթինէ սավուշտուգլարընտան, անլէրին կէչիտ եօլլարը ազդէմէճ գուվվէի ասքէրիյէ իլէ թութուլմըշ օլտըղը կիպի, պու քէրրէ տէ պիր միւֆրէզէ ասքէրին չէօլ ճիհէթինէ սէվգ օլունտըղը՝ Մ----- կազէթասընտա օգունմըշ տըր.

—Իսկիւտար վէ Գատըքէօյ սուլարը սահիպը իմթիյազը Մ. Մանեիսա՝ պու կիւն Աւէքսանտրիատան չէհրիմիզէ կէլէճէք տիր.

—Զէրքէօքէօյ իլէ Գապագճա, վէ Զաթալճա իլէ Խատըմքէօյ արալարընտա քէսըրէթլէ գար եաղըպ եօլլար գաբանմըշ օլտըղընտան, տուն սապահ Սիրքէճիյէ կէլէճէք օլան Էվրօբա գաթարը պու կիւն գատար վիւրուտ իթմէմիշ, վէ քէզա Մագրիքէօյտէն եօթէյէ տէմիր եօլ իւզէրինտէ բէք չօգ գար պիրիքմիշ, պիր եանտան տա եաղմագտա օլտըղընտան, տուն Սիրքէճիտէն հարէքէթ իտէճէք օլան 4 նօմէրօլը Էվրօբա գաթարը՝ հարէքէթ իտէմէմիշ տիր.

Սէվգ օլընան ամէլէ թարաֆընտան եօլլար թէմիզլէնիպ աչըլմասընա բէժալը կէրմի իլէ չալըշըլմագտա իսէ տէ, պիր թարաֆտան եաղան գար՝ եօլլարը եինէ գաբամագտա տըր.

—Տիւնքի Լէվանթըն պէլանընա կէօրէ, Իզմիր ըրըթթըմլարընըն իմթիյազը Մ. Կրանէնին թէչքիլ իթտիկի գումբանեայա իթա իտիլմիշ օլմաղլա, իմթիյազը մէզքիւր միւթէալլիգ շարթնամէ վէ մուգավէլէնամէի գաթի էլան Նաֆիա Նէզարէթինտէ թանզիմ իտիլմէքտէ տիր. Մուգավէլէնամէ մուճիպինճէ, մէզքիւր գումբանեա՝ ուժումի տէբօ վէ մաղազալար ինշասընա տաիր թէչէպպիւս իտէճէք, վէ պու ինշաաթա ալէթթամամէն 4 միլիօն ֆրանգ սարֆ օլընաճագ տըր. Ըրըթըմլարըն միւպայէասը իչիւն Մ. Տիւսօյա օն պուչուգ միլիօն ֆրանգ թէէտիյէ իտիլէճէք տիր.

—Պու կիւնլէրտէ հավալարըն ֆէնալըղընտան նաշի թէլէկրաֆ թէլլէրինին հէման քէսաֆէթէ գըրըլմըշ օլուպ, պու պապտէ ալընան թաֆսիլաթա կէօրէ, էվվէլքի կէճէ Բումէլի ճիհէթինտէ ղուհուրա կէլէն ֆուրթունատա Խատըմքէօյ իլէ Զօրլու արասընտա պիր չօգ թէլէկրաֆ տիրէքլէրի տէվրիլմիշ վէ մուխապէրաթ գաթ օլընմըշ օլմաղլա, թէլէկրաֆըն թամիրի իչիւն էվվէլքի կիւն օլ թարաֆա թէլէկրաֆ չավուշլարը չըգարըլմըշ, վէ 20 գատար ամէլէնին տախի իգթէրնիլէ Զաթալճայա սէվգ օլընմասը մուգարրէր պուլընմըշ տըր.

Միտիլլի իլէ Այվալըգ արասընտաքի տէնիզ ալթը թէլէկրաֆ թէլի տախի պիր գաչ կիւնտէն պէրու պօզուլմըշ օլմաղլա, թամիրի զըմնընտա մահալը մէզքիւրէ պիր թէլէկրաֆ ֆէննի մէմուրը կէօնտէրիլմիշ տիր.

—Պէյօղլընտա Գալաթօնը գուլլըղընտա տօգթ. Գալիգանըն խանէսի գարուսընա էվվէլքի կէճէ հէնուզ տօղմուշ պիր չօճուգ պըրագըլմըշ օլմաղլա, Ռում քիլիսէսինէ թէսլիմ օլընմըշ տըր.

— Պիլէճիքտէն եազըլան պիր մէքթուպա կէօրէ, Հայտարբաշատան Լէֆքէյէ գատար իչլէյէն չըմէնտըֆէր՝ օլտըգճա մունթազամ օլուպ, լաքին եօլլարըն էննիյէթի հասէպիլէ բէք չարուգ կիթմէմէքտէ իմիշ. Կէչէնտէ պիր չէտիտ ֆուրթունատան եըգըլան եաղմուր՝ Ասմագարը իլէ Նէյվէ արասընտա տաղ ալթընտան եարըլմըշ օլան Թիւնէլին էօնիւնիւ գաբամըշ վէ պիր գաչ կիւն օրատա գաթարլար ագթարմայա մէճպուր օլմուշ իսէ տէ, թէմիզլէնէրէք չիմտի գաթարլար իչլէմէյէ պաչլամըշ տըր. Լէֆքէ իլէ Մէքէճէ արասընտա Սագարիա ըրմաղը իւզէրինտէքի թէմէլ թաշը չաթլայըպ տէրտէսթը թամիր պուլընմըշ տըր. Պիլէճիկէ 2 սաաթ մէսաֆէտէ Վէզիրխանա գատար ամէլիյաթ խիթամ պուլմաղ իւզրէ օլտըղընտան, գաթարլարը 2 այտան օրալա գատար իշլէմէսի մէմուլ տըր. Պիլէճիք սթասիօնը խիթամ պուլմուշ տըր.

—2000 գատար տէնիզ համմալլարընըն՝ էսնաֆը սաիրէ միսիլլու մահքէմէ իհթիզամա ալընմասը հազգընտաքի թէչէպպիւսաթը տէֆամյէ եազըլմըշ իտիք.

Թ--իէին պէյանընա կէօրէ, լիմանըմըզտա կէլէն սէֆայինին էշյալարը պօչալթըլմասը՝ մէնսուպ օլտուգլարը գումբանեալար թարաֆընտան Տէրսաատէթ աճենթէլէրինէ մագթուէն պըրագըլմըշ օլուպ, աճէնթէլէր՝ մէսէլա պիր թօնէլաթօ էշյայի պօչալթմագ իւզրէ գումբանեալարտան 10 ղըչ. ալմագտա իսէլէր տէ, պու իշի լօսթրօճօ տէնիլէն պիր թագըմ միւլթէզիմլէրէ թօնէլաթօսը 4 ղըչ.ա օլմագ իւզրէ հէվալէ իթմէքտէ, վէ լօսթրօճօլար տախի համմալլարա պիր թօնէլաթօսը Նըսֆ իւճրէթլէ պօչալթըրթըմագտա օլտուգլարը հալտէ, ախիրէն համմալլարա վէրիլէն իւճրէթին թէնզիլի ճիհէթինէ կիտիլմէկինտէն, համմալլարտան պիր գըսմը քիւլլիսի՝ Շէհր Էմանէթինէ միւրաճաաթլա, քէնտիլէրի չիմտիյէ գատար քէհեա վէ լօնճա օտասը կիպի էսնաֆ հուգուգընը մուհաֆազա իտէճէք վասըթալարտան մահրում օլտուգլարը ճիհէթլէ, լօսթրօճօլար՝ իսթէտիքլէրի սուրէթլէ թէնզիլը ֆիյաթ իթմէքտէ օլտուգլարընտան, պու հալէ մէյտան գալմամագ իւզրէ սաիր էսնաֆ միսիլլու տէնիզ համմալլարընըն տախի թահթը ինթիզամա ալընմասընը իսթիտա իթմիշ օլտուգլարը ճիհէթլէ, պու պապտա պիր գարար իթասը զըմնընտա Շէհր Էմանէթինէքի գօմիսիօնը մալիւմ ինիրգատ իթմիշ տիր.

Տիկէր թարաֆտան ալընան մալիւմաթա կէօրէ, Տէրսաատէթ Ինկիլիզ թիճարէթ օտասը՝ տէնիզ համմալլարը հազգընտա Լիման տաիրէսինէ իթթիխազ օլընան թէտապիր հազգընտա իճրայի միւզաքէրէ իթմէք իւզրէ էվվէլքի կիւն ագտը իճթիմա էյլէմիշ տիր.

—Մէճէլլէճէ միւրուրը զէման իչիւն թային իտիլէն միւտտէթ խիթամ պուլմագ իւզրէ օլմասընա մէպնի, սաիր տէվաիրը ալիյէտէ օլտուղը կիպի, էվգաֆ խազինէսինին տախի պիւթիւն չիւպէլէրինտէ միւրուրը զէմանա թապի օլան էսկի մաթլուպաթ էվրագը բէյ տէր բէյ խազինէի միւչարէլէյհա տավա մասասընա թէսլիմ իտիլմէքտէ օլմասըյլա, էվրագը մէզքիւրէտէն իգամէի տավայա մուճիպ օլանլարտան 7-800 թագըմը իչիւն մէհաքիմը շէրիէսինէ միւրաճաաթ օլընմըշ տըր.

—Գանտըրմատան Ս----րէ եազըլտըղընա կէօրէ, Իտարէի Մախսուսէնին Կե---էր նամ վաբօրը՝ էվվէլքի կիւն հավանըն ֆէնալըղը հասէպիլէ Գանտըրմա լիմանընտան Պագրաճ լիմանընա սըղընաճաղը սըրրատա, մէզքիւր լիմանտա տէմիրլի օլան սէֆինէլէրլէ միւսատէմէ իտէրէք, անլէրտէն 2սինի ղարգ վէ տիկէր 2սինի խասարտիտէ իթմիշ տիր.

—Եանեա վէ Մանասթըր ճիհէթլէրինտէ կէչէն յունվարըն 2սինտէն պաչլայարագ 17 կիւն միւթէմատիէն գար եաղըպ 8 գարըչ գար պիրիքմիշ, վէ իքի վիլայէթ պէյնինտէքի եօլլար գաբանմըշ տըր. Սէլանիքտէն դէկտ. 30տա հարէքէթ իտէն բօսթա՝ յունվար 27յէ գատար Եանեայա մուվասէլէթ իտէմէմիշ, վէ Էրնէ դէկտ. 30տա Եանեատան Մանասթըրա հարէքէթ իտէն բօսթա՝ թամ 20 կիւն Լէսգօվիքտէ գալմըշ տըր.

—Գազզէ գարուսընտա Նալըքէօյ քիւ ճատտէսինտէ 3 էպնիյէ՝ ինշա օլունմագտա օլան անթըրբօլարա իլավէ օլունմագ իւզրէ Ռուսումաթ Էմանէթինէճ սաթըն ալընմըշ տըր.

—Ինֆիսալ իտուպ տէ մուախխէրէն պիր մէմուրիյէթէ թային օլընանլարըն մաաշլարընտան՝ հարիգ գօմիսիօնը իչիւն Էրնէ 100տէ 10, վէ մաաշլարը արթտըգճա 100տէ 5 թէվգիֆ իտիլէճէք տիր.

—Գասըմբաշա տէրէսինին գարաթըլմասընա մախսուս քէչֆ բլանը թանզիմ իտիլմիշ, վէ Գապը Սէրասքէրի վէ Գահրիյէ Նէզարէթինին պիրէր մէմուրը թարաֆընտան մէտգիգաթը լազըմէսի իճրա օլընմըշ տըր.

—Մէճիտիյէ գազասը պիտայէթ մահքէմէսի ազասընտան Իսա Բուհի էֆ.՝ Նիգամօրզ պիր թէրէքէ մասրիը վէ սախթէ գասսամ տէֆթէրի թանզիմ իթմէսինտէն տօլայը թահթը մուհաքէմէյէ ալընմըշ տըր.

—Գուտս սանճաղընտա Ղազզա տէրտէսթ օլընան 15 հայտուտըն ճիհէթը ասքէրիյէճէ՞ մի, եօգսա ճիհէթը ատլիյէճէ՞ մի մուհաքէմէ իտիլէճէքլէրի իսթիզան օլընմադլա, ճիհէթը ատլիյէճէ իճրայի մուհաքէմէլէրի մահալլինէ պիլտիրիլմիշ տիր.

—Գօնեա վիլայէթինտէ Ագշէհիրտէ պիր տօգուզ չիւքէթի թէչքիլի իչիւն միւթէպէրանը մէմլէքէթ 25 հիսսէ տահա եազըլարագ, էվվէլքի 65 հիսսէ իլէ պէրապէր 90 հիսսէյէ վէ 450 լիրայա պալիղ օլմուշ տըր.

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Պէրլին 20 ֆէպր.

Գօրսատա չուղու պուլան պիր հավատիսէ կէօրէ, իմբէրաթօր Ֆրիտրի՞ խաստա օլտուղընտան, Թասհիհը միզաճ իթմէք իւզրէ Իթալիայա կիտէճէք, վէ պիրատէրի բրէնս Հէնրի նաիպը հիւքիւմէթ նասպ օլունաճագ իմիշ. Հալ պու քի, իմբէրաթօր՝ քէմալը սըհհէթ ու աֆիյէթ իւզրէ պուլընտըղընտան, Էլնի Ալէման իսթիգպալընըն իմզալանմասընա սաւի թէէսիր իթմէք մագսատիյլէ Թանի օլընան չայիաի մէզքիւրէ քիւլլիյէն պիէսաս տըր.

ԱԶԳԱՅԻՆ

Իլան իթտիկիմիզ վէճհլէ, տուն Ռում Բաթրիգի րիւթպէթլու Տիօնէսիոս էֆ. հազրէթլէրի՝ րէֆագաթընտա Էննիտիւնէա Տիմիթրաքի էֆ. հազրէթլէրի օլտուղը վէ էօնտէն իքի եասագճը խիրիւժէրտէ պուլունտըղը հալտէ սաաթ 8ի չէրեէք կէչէրէք Բաթրիգխանէյէ վիրուտ իտուպ, օգագ գաբուսընտա Մայր էկլէղէցինին 10նէֆէր քահանալարը թարաֆընտան վէ Նէրսէսի պաչընտա վէղարըը օլարագ Բաթրիգ վէքիլի Իւթիւճեան Գէր. Տ. Գէօրգ, Արշարունի Տ. Յովհաննէս, Կէօմիւրճեան Տ. Մովսէս, Կիրօյեան Տ. Խորէն վէ Շիշմանեան Տ. Իգնատիոս վարդապետլէր թարաֆընտան, վէ եօգարքի սալօնըն եօնիւնտէ տախի Սէֆէրեան Գէր. Տ. Սիմէօն Ս. Արքեպիսկոպոս թարաֆընտան իսթիգպալ օլընարագ տօղրուճա միւսաֆիր սալօնընա կէօթիւրիւլմիշ, վէ օրատա միւշարէլէյհ իլէ Բաթրիգ Ամեն. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլէրի՝ էքսթիկէրինի գուճագլայարագ սօնրա օթուրուպ պիր միգտար մըթաէ խալիսանէ ճէրէյան իթմիշ, վէ պունտա իքի միլլէթին մուհապպէթը խալիսանէսինտէն վէ Մէթպուը մուֆախխամըմըզ Բատիշահը թէպաապէրվէր Էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինին հըսսիյաթը միւշֆիգանէ վէ խայըրխահանէի Շէհինշահիլէրինտէն պահս օլընմըշ տըր.

Գատէհու իքրամլար վուգու պուլունուպ հէր իքի Բաթրիգ էքսթիկէրինի թէքրար գուճագլատըգտան սօնրա, Ռում Բաթրիգի էֆ. հազրէթլէրի Բաթրիգխանէտէն միւֆարէգաթ իթմիշ տիր.

——

Գու կիւնքի Մուշէկին Գաֆգասիատան ալտըղը մալումաթա կէօրէ, Ս. Էջմիածին կաթողիկոսը Վեհ. Տ. Մակար Սրբազան հազրէթլէրի՝ աղըր հասթէ խասթա պուլընմագտա իմիշ.

——

Կէչէն բէնչէնպիհ կիւնիւ Բաթրիգխանէտէ թիւճճարը միւթէպէրէտէն միւթէվէֆֆա Մանուկեան Էպզէթլու Հաճի Սարգիս էֆէնտինին մախտումը Մանուկեան Տիգրան էֆ. իլէ գուլումճը էսնաֆը միւթէպէրանընտան Յովակիմեան Գառնիկ էֆ.նին քերիմէի միւհթէրէմէսի Օրիորդ Մէօհրիւպէ Գ. Յովակիմեանըն նիշան րէսմի իճրա օլընըպ, իշպու նամզէտլիք զիյաֆէթինտէ էրէքէք վէ գըզ թարաֆընըն Տանըրէցիլէրինտէն մաատա, թարաֆէյն խանէտանլարը միւնթէսիպինինտէն Կիւլպէնկեան իզզ. Հաճի Սարգիս, Մանուկեան Սէնեքերիմ, Սիմաքօյլըեան Բարսեղ, Մանուկեան Բարսեղ, Ժամակոչեան Պօղոս, Թաշճեան Սարգիս, Ճիլաճեան Տիգրան, Յովակիմեան Սարգիս, Մսերեան Սարգիս, Մուրատեան Միհրան էֆ.լէր իլէ զէվաթը սաիրէ տախի հազըր պուլընմըշլար տըր.

Բաթրիգ վէքիլի տաիրէսինտէ էվվէլա նիշան րէսմինին մուամէլէի լազըմէսի իճրա օլընըպ, վէքիլ Իւթիւճեան Գէր. Տ. Գէօրգ Ծ. վարդապետ թարաֆընտան ինհիրամաթը լայըգէ իպրազ օլընտըղտան սօնրա, նիշան րէսմինէ մախսուս օլան Խորէն իւզէրինէ Բաթրիգ Ամեն. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլէրի թարաֆընտան տուաշար օգունաճաղը սըրրատա զէվաթը մումաիլէյհիմ Բաթրիգ Սըրբազան հազրէթլէրինին օտասընա տավէթ օլընըպ, օրատա րէսմը թէպրիք պիլինքիտա, իճրաի թաազիմաթ օլընմըշ վէ թախլը վէ գահվէլէր իքրամ խտիլմիշ, վէ պու մինասէպէթլէ Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրի պիր մէզգալէ միւճէֆիթանէ իրատ իլէ, հէր իքի խանէտանը թէպրիք իթմիշ վէ րէսմը նամզէտլէրի իճրա օլընան Մանուկեան Տիգրան էֆ. իլէ Օրիորդ Մէօհրիւպէ Յովակիմեանա սաատէթը տաիմ թէմէննի էյլէմիշ տիր.

Իշպու նիշան րէսմի միւնասէպէթիլէ Բաթրիգխանէ մէմուրին վէ խատէմէսինէ պիր չօգ աթիյէլէր թէվզի օլընմըշ տըր.

——

Սամաթիա Ազգատախնամ Ընկերութիւնը՝ էվվէլքի կիւն Սամաթիատա Նարլը գաբու վէ Եէնի մահալլէ սէմթլէրինտէ սաքին 400է եագըն միւլթէժիմիզ միւհթաճինինէ քէօմիւր թէվզի իթմիշ օլմաղլա, մէզքիւր Ընկերութիւնըն իշպու մուամէլէսի չայանը թէշէքքիւր վէ իմթինան տըր.

——

Ա. Գ. Գոյաճեան էֆ.նին Բանաւոր եւ Գրաւոր Թուաբանութիւնը կլանը իչիւն սօն սահիֆէյէ միւրաճաաթ օլընա.

ՕՍՄԱՆԼԸ
ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄՓԱՆԵԱՍԸ

Ա.

Մէմալիքիմիզտէ, վէ էզճիւմլէ բայթախթըմըզտա սիկուրթա տէնիլէն գուրթարըճըլըն գըյմէթի թանըլմայա պաշլատըղը կիւնտէն, սիկուրթա շիրքէթլէրի պիզտէ տաախի քեսպը էհէմմիյէթ իթմիշլէր, վէ պու էհէմմիյէթ, սէնէտէն սէնէյէ իզտիյատ պուլմագտա տըր.

Սիկուրթա, պիր գուրթարըճը տըր, տէտիք.

Ֆագաթ Նէֆսը Էվրոբատա, վէ Ամէրիգանըն մէտէնի գըթալարընտա հէր նէ տերէճէտէ գուրթարըճը իսէ, պիզտէ հէնուզ օ տերէճէտէ տէյիլ տիր. վէ պէլքի նիմ լազըմ իտիճի տէրէճէլիլինէ տէ պիր հագգ վար տըր.

Պունըն տա սէպէպի պաշգա պիր տէյիլ տիր, իլլա սիկուրթա տէնիլէն շէյ Էվրոբատա պիր ումումիլիք հալի քեսպ էյլէմիշ իքէն, պիզտէ հէնուզ խուսուսիյէթ տաիրէսինտէ մահտուտ պուլունմըշ օլմասը տըր.

Սիկուրթանըն պիր վազիֆէսիզլիք հուսուլէ կէթիրէճէյի թապիի տիր.

Մէսէլա Էվրոբատա, հարիգէ գարշը սիկուրթայա վազ իտիլմէմիշ հիչ պիր էմլաք վէ հիչ պիր էմվալ պուլունմամագտա տըր տէնիլէպիլիր.

Ֆագաթ, տիգգաթ տէնիլէն շէյ տէ պիլապիլիւթիւն մահվ օլմուշ կիպի տիր.

Ֆապրիգալարտա վէ սաիր իշ մահալլէրինտէ, վէ հաթթա խանէլէրտէ պիլէ, չօգ տէֆա զէմինլէր, գարմագարըշ քեաղըտ բարչալարը վէ գօլայլըգլա թութուշաբիլիր էշեա վէ սաիրէ իլէ գաբլը պուլունտըղը հալտէ, հէնուզ սէօնտիւրիւլմէմիշ սիկարա պագըյէլէրինին վէ լամպալարըն նէրէյէ աթըլտըգլարընա վէ նէրէյէ վազ իտիլտիքլէրինէ պագըլմամագտա, ճվէ պունլարտան չարէսիզ պիր չօգ հարիգլէր զուհուրա կէլմէքտէ տիր.

Ֆագաթ, հարիգ քիմի՞ն վազիֆէսի, օրասընը սիկուրթա շիրքէթլէրի տիւշիւնսինլէր, չիւնքի թութուշան էշյիլէնին էթրաֆընտա պուլունան էմլաք վէ էշեա վէ էմթաա տաախի սիկուրթա թահթընտա տըրլար, վէ վագը օլաճագ զարար գիւյան ումումէն թազմին օլընաճագ տըր.

Պիզտէ, իշին հալի պու գաբիլտէն տէյիլ տիր.

Հէնուզ սիկուրթանըն գըյմէթի թէմամը իլէ թանըլմըշ վէ թագտիր իտիլմիշ օլմատըղընտան, պէլքի նիւգ խանէտէ, նիւգ էշեատա, վէ նիւգ էմթաատա անճագ պիրիսի սիկուրթա հիմայէսի թահթընտա պուլունմագտա տըր. վէ անճագ նիւգտէ պիրի օլան թարաֆըն տիգգաթսըզլըղընտան վէ պագըն տէ գաստընտէն պիր հարիգ զուհուրա կէլտիյինտէ, պագը գալան տօգուզու տաախի գուրպան կիթմէքտէ, վէ էմլաքը սիկուրթատա օլուպ տա ճանան թարաֆ քէնտի զա բար գիւյանընը պագըն թիճարէթլէ տաախի էհէնիտէն էլտէ իտէպիլիրի հալտէ, պու սօնրաքիլէր, քիւլ իսթինատէ օթուրմագտա տըրլար.

Իշթէ սիկուրթանըն պիզճէ մազարրաթը տաախի պուլընան թարաֆը պու տըր.

Հալ պու քի, սիկուրթա տէնիլէն շէյ, խուսուսի իլէ մէնաֆիի էհալի իչիւն իճատ օլընմըշ տըր, վէ պու տա, ալտաթըճը գուրպու պիր սէօզ տէյիլ, իլլա միլեօնլարճա իսպաթլարը իլէ թասդիգ օլընմըշ տըր.

Պու հալտէ մէվճուտ պուլունան մազարրաթըն սէպէպի, եալնըզ մէմուլ օլընան տէրէճէտէ մէնֆաաթ իսթիխրաճ օլընամամասը, սիկուրթանըն գուսուրընտան տէյիլ, իլլա պիննէֆս պիզիմ գուսուրըմըզտան թէվէլլիւտ իթմիշ օլըյօր քի, իշին ումումիյէթ եախուտ խուսուսիյէթ մասուլիյէթինտէն պաշգա հիչ պիր շէյ իլէ իլիշիք եօգ տըր.

Սիկուրթա տէնիլէն շէյ, եասէն փախտալը մի տըր մազարրաթլը մը տըր.

Էկէր փախտալը իսէ, նի՞չիւն ումում թարաֆընտան գապուլ օլունմասըն.

Եօգ էկէր մուզիրր իսէ, նի՞չիւն խուսուսիյէթին գապուլինէ տէ միւսաատէ իտիլսին քի, անըն գապուլինտէն ումումիյէթէ տէ պիր մազարրաթ հասըլ օլապիլիր.

Ֆագաթ պիւթիւն տիւնեանըն թեճրիւպէսի իլէ միլեօնլարճա տէֆալար թասդիգ օլընմըշ պիր մատտէ տիր քի, սիկուրթա տէնիլէն շէյ, վարիտաթը ումումիյէնին համիսի, մուհաֆըզը վէ գուրթարըճըսը օլմուշ տըր.

Քէզալիք, պիզտէ վուգու պուլան քէպիր հարիգլէրտէ, ֆուրթունալարտա, վէ սաիր աֆէթլէրտէ քիւլ ու բէրիշան օլան հատտսըզ հիսապսըզ գուրպանլարըն նիմ վէ թէքմիլ սէֆիլ հալլէրի տէ ալէնի իսպաթլար տըր քի, ֆէլաքէթէ գարշը, սիկուրթա կիպի մէթին պիր էմնիյէթ պուլունտըղը հալտէ, պու նիյմէթէն իսթիֆատէ իտէմէյին եօլու պիլինէմէտիկինտէն, նահագգ եէրտէ մազարրաթա տիւչար օլունմըշ տըր.

Ֆիլվագը, սիկուրթա տէնիլէն շէյին էսասը նէ՞ տիր.

Սիկուրթա շիրքէթլէրի, խուսուսի թիճարէթ եախուտ սաըրաֆիյէ շիրքէթլէրի օլմատըղլարընտան, հարիգլէր եախուտ սաիր աֆէթլէր սէպէպիլէ զուհուրա կէլէն զարար գիւյանլարը, խուսուսի իւչէրտէն գազանտըգլարը բարալարտան վէրմէյօրլար, իլլա, էհալինին ումումիյէթինտէն թօբլատըգլարը ճիւզի բարալարը պիր եէրէ կէթիրիպ պէօյիւք մէպլաղլար թէշքիլ իտէյօրլար, վէ օ մէպլաղլարտան, խուսուսիյէթին քիւլլիյէթլի զիյանլարըն թազմին իտօւպ, մազարրաթըն էսէրինի մահվ էյլէյօրլար.

Պու հալտէ, էհալինին խուսուսիյէթինի գուրթարան, երինէ էհալինին ումումիյէթի օլուպ, սիկուրթա շիրքէթի, արա եէրտէ պիր վասըթա օլմագտան տիկէր պիր վազիֆէ իճրա իթմիշ օլմայօր.

Մէսէլա օն պին քիշիտէն հէր պիրի պիրէր 10000 ղրշ. հուսուլէ կէթիրէրէք, օ օն պին քիշինին իչինտէն պիրիսի 10000 ղրշ. զիյանա տիւչար օլտըղընտա, անը գուրթարմագա միւգթէտիր օլույօր.

Հաթթա պազը թիճարէթ էվլէրի վէ տէնիզ շիրքէթլէրի տէ քէնտի պէլինլէրինտէ պիւլէշիք, պիր սիկուրթա սանտըղը թէէսիս իթմէքտէ, վէ քէնտի զարար զիյանլարընը՝ միւշթէրէքէն քէնտի պէլինլէրինտէ թազմին իթմէքտէ տիրլէր.

Մէսէլա, հէր կիւն պիր թագըմ Ինկլիզ վափօրլարընըն Օթթամոլ պօղազընտան կէչէրէք, զախիրէ երիւքլէնմէք իչիւն Գարատէնիզէ վէ Թունա նէհրինէ կիթմէքտէ օլտուգլարընը կէօրիւյօրըզ.

Պու վափօրլար հէր պիր շիրքէթին մալը տէյիլ տիրլէր.

Իւգլէրինտէ պէշ ալթը գըթա, վէ էրիմի օթուզ գըթա վափօրլարա մալիք պուլունան շիրքէթլէր վար տըր.

Պու շիրքէթլէրին պազըլարը պիրլէշէրէք, քէնտի պէլինլէրինտէ պիր սիկուրթա սանտըղը վազ իթմիշլէր տիր, վէ խարիճի սիկուրթա շիրքէթլէրինէ վէրէճէք սիկուրթա իւճրէթլէրինի, քէնտի մալլէրի օլան մէզքիւր սանտըղա վազ իտէրէք, պիր գազա վուգու պուլտուղընտա, պաթան եախուտ սագաթլանան վաբօրըն զարար զիյանընը օ սանտըղտան թէսվիյէ իթմէքտէ տիրլէր քի, վաբօր հանկի շիրքէթին իսէ օ շիրքէթ զարար զիյանտան գուրթուլմագտան պաշգա, ֆազլա բարա աըթթըրըլմըշ, օ բարա տա տիշարը վէրիլմէմիշ օլուպ, սանտըղա տաախիլ օլան անի շիրքէթլէր ումումիյէթինէ քեար գալմըշ օլույօր.

Պու տաախի, ճէմիյէթի պէշէրիյէնին սէլամէթինի թէէմին իտէն խուսուսիյէթլարտան պիրիսի վէ պէլքի տէ պագըշէասը օլան ումում սիկուրթա թէէսիսաթընըն պիր նէվի տիկէրի տիմէք տիր.

Էլհասըլ, քեաֆֆէյի թէճրիւպէլէր, վէ պու թէճրիւպէլէրին նէվպէ նէվ ճինսլէրի, գաթէն տէր գաթ իսպաթ իթմիշլէր տիր քի, սիկուրթա տէնիլէն շէյ, աւլէն ճէմիյէթը պէշէրիյէ իչիւն էն միւհիմմ վէ էն հէմ տէ անլէրին պաշլըճալարընտան պիրիսի օլտուղտան պաշգա, պիր լիւզումը մուխթաճ սըրասընտա տաախի կէչմիշ տիր.

Վէ էկէր տէսէք քի, սիկուրթա խարիճինտէ ճէմիյէթի պէշէրիյէ իչիւն սէլամէթ թարիգի եօգ տըր տէյիւ իսէ, զանն իթմէյիզ քի միւպալէղա խէթթաընտա պուլունմըշ օլուրըզ.

Նէրէտէ Նէֆսի Էվրոբատա, վէ նէրէտէ սաիր մէտէնի մաճէլլէրտէ հիչ պիր ատէմին, «պէնիմ խանէմ վէ սաիր էմլաքըմ եանմըշ, հէմլէրիմ ֆուրթունալարտա մահվ օլմուշ, գազանը բաթըլայարագ ֆագիրգամ խարապ օլմուշ, մալլէրիմ ավարէ օլարագ զարար զիյանլարա թապի պուլունմըշ վէ պունլար կիպի պիր թագըմ ֆէլաքէթլէր զուհուրա կէլմիշ օլտուղը իչիւն, պէն տէ սէֆիլ ու բէրիշան պիր հալէ տիւչար օլմուշըմ» տէյու աղլայըպ սըզլամայա հագգը գալմամըշ տըր.

Պիզտէ իսէ, նէ՛ գատար ատամլար կէօրմէքտէյիզ քի, «է՛վ, վագթի իլէ պէն տաախի չէօլէ աթէմ իտիմ պէօյլէ աթէմ իտիմ. Թիւճճարլըգտա եախուտ սաըրաֆլըգտա տիւնեայա նամ վէրմիշ պիր հալտէ պուլունմագտա իտիմ, կէմիլէրիմ հէր լիմանլարը տօլաշմագտա իտի, վէ ղայրիհի վէ ղայրիհի. Ֆագաթ բէրէ պէօյլէ իտթիրտի, շիմտի տէ պէօյլէ պիր սէֆիլ վէ բէրիշան հալէ տիւչար օլմուշ» տէյէրէք ահ ու վահ իթմէքտէ տիրլէր.

Հալ պու քի, սիկուրթա, պու թապի ֆէլաքէթլէրին քեաֆֆէսինին տաախի էօնիւնիւ ալապիլիր, վէ պու կիւն օ սէֆիլ ու բէրիշան հալէ տիւչար օլմուշ ատէմ, տահա զիյատէ երիւքսէք մէրթէպէլէրէ չըգաըլըգ, ճէմիյէթը պէշէրիյէտէ տէ պէօյիւք պիր խըտմէթ իֆարա իթմիշ օլապիլիր իտի.

Ասըլ տիգգաթ իտիլէճէք եէրի շուրասը տըր քի, պունտան պիր միւտտէթ էվվէլլէրի, տիւնեա իւզէրինտէ սիկուրթա տէնիլէն պիր գուրթարըճը թէէսիսաթ պուլունտըղը հագգընտա բէք ազ վէ հաթթա հիչ մէրթէպէսինտէ մալումաթըմըզ պուլունըրդ, հէր շէյի, հալընըզ թուֆէկ հէվալէ իթմէքտէն պաշգա պիր չարէմիզ գալմամըշ իտի.

Ֆագաթ տէրտլէրին տէվասընը տա պիլիրքէն խալգ իմմիշ, վէ օ տէվալարը պուլըպ վիւճուտէ կէթիրմէք ազլ ու տիրայէթին ճինսը ինսանա իհսան պույուրմուշ օլան Ճէնապը հագգ պիր կիւն պիզիմ տէ զիհնիմիզի աչաճագ, վէ պիզի, Էվրոբալը աղբարլարըմըզտան տէրս ալմայա սէվգ իտէճէք իտի քի, պիզ տաախի քէնտի իհսանընտան իսթիֆատէ իտէլիմ.

Շիմտի համտ օլսուն, հարիգ, ֆուրթունա վէ էմսալի օլան զարարի աֆէթլէրէ գարշը պիր իսթինատկեահըմըզ պուլունմագտա տըր.

Վէ իսթինատկեահ եանի սիկուրթա սայէսինտէ, պու եօլտա պիր չօգ աֆէթլէրէ գարշը քէնտի մալիմիզի միւլքիւմիզի մուհաֆազա էյլէմէք նիյմէթինէ նաիլ օլտուգտան սօնրա, երինէ գատէրին քէյֆինէ եէսիր օլմագ իսթէմէյիզ, սըրֆ քէնտի ղաֆլէթիմիզտէն եաղմալէրի օլապիլիր.

Սիկուրթա ուսուլի մէյտանտա պուլունմագտա, հիչ պիր գօրգու բէրվամըզտա մահէլլ գալմայաճաղընտան, էվվէլքինտէն տէ զիյատէ ղայրէթլէ հէր իշէ թէշէպպիւս էյլէմէյէ սէրպէսթ պուլունապիլմէքտէյիզ.

Պու տաախի, սիկուրթանըն, ճէմիյէթը պէշէրիյէյէ իրաէ իթտիւի էքինճի սուհուլէթ վէ թէշվիգաթ տըր.

Ֆագաթ Նասըլ քի պալէսատէ զիքր էյլէտիք, իւ՛ չիմտիքի խուսուսիյէթտէ մահտուտ գալըպ պիր ումումիլիք հալի քեսպ իթմէկ իսէ, պազը ճինէթլէրտէ, սիկուրթանըն չօգլուգ պիր ֆայտէսի կէօրիւլմէտիքտէն պաշգա, հաթթա մազարրաթլարը տաախի կէօրիւլէպիլիր քի, պունըն պագը իսպաթլարը տա աշիքեար կէօրիւլմէքտէ տիր.

Սիկուրթանըն ֆայտէ վէ մազարրաթլարընը պու գատարճըգ պէյան իթտիքտէն, վէ զաննը աճիզանէմիզճէ, աւլէն մազարրաթա պիր մահէլլ պուլունմայագ սըրֆ ֆայտէսի օլտուղընը իսպաթ էյլէտիքտէն սօնրա, պիր ճէրիտէ սիկուրթա գուսմ բանթէալըրընըն, կէրէք էգօնօմի բօլիթիք վէ կէրէք թէշվիգաթը ումումիյէ նօգթայի նազարլարընտան նէ՛ գատար էհէմմիյէթլի վէ ֆայտէլի օլաճաղընտան պահս էյլէմէմիզ լիւզումը տա թէվէլլիւտ իթմիշ օլույօր.

Ֆագաթ պու կիւնլիք ճէրիտէմիզ միւսաատէ իտէմէյէճէկինտէն, օլ խուսուսլարտան պահս իթմէքլիկի տաախի տիկէր պիր նիւսխամըզա հէվալէ էյլէրէք մէճպուրիյէթի թահթընտա պուլունմագտայըզ.

ՏՕԳԹՕՐ ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ

Թէտավիխանէսի

Պէյն, սըրթ իլիկի վէ ումում սինիր խասթալըգլարընա միւպթէլա օլան խասթալարը տօգթօրը մումայիլէյհ հէր կիւն էօյլէտէն սօնրա Պէյօղլունտա Պէյքեար սօգաղընտա 9 նումերօյլը խանէսինէ գապուլ իտէր.

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՅԷ ՎԷ ԲՕԼԻԹԻԳԸՅԷ

Ալէմանիա իմբէրաթօրը՝ ախիրէն պիրտէն պիրէ Բոթտամ վէ Շիլթէրֆէլտ գըշլալարընա կիտէրէք, զապըթանըն իւէ չավուշլար թաամ իթմէքտէ օլտուգլարը սըրատա «սիլահ պաշընա» գօրուսընը չալտըրմըշ, վէ պունլար թէլաշլա տիւշէրէք աճէլէ իթթիֆագլարի սըրատա իշլէրինտէն պագըրը հայվանտան տիւշէրէք ալըր սուրէթտէ եարալանմըշլար տըր. Իմբէրաթօր՝ վուգուաթ կէլէն պու գազալարտան ճանը սըգըլարագ հիտտէթ վէ խօշնուտսըզլուգ կէօսթէրմիշ տիր.

—

Հինտուսթանտա պէօյիւք պիրատէրի իլէ ինճաքի սէյյահաթ իտէր իքէն խասթալանան Ռուսիա Զարընըն քիւչիւք մախտումը կրանտիւգ Ճօրժ՝ Աթինայա կիթմէք իւզրէ կէչէն բազար կիւնիւ Հինտիսթանտան Սիւվէյշէ միւվասէլէթ իթմիշ տիր.

—

Բռուսիա Մէճլիսը մէպուսանը՝ թէմէթթիւ վէրկիսի գանունու լայիհասընը գապուլ վէ թասդիգ էյլէմիշ տիր.

—

Բարիզտէն պու թէլէկրաֆ իշար օլունտըղընա կէօրէ, հարպիյէ նազըրը Մ. տը Ֆրէյսինէ՝ պէօյիւք մանօվրալար բրօկրամընը մէճլիսը վիւքէլայա թէքլիֆ էյլէմիշ տիր. 5նճի, 6նճը, 7նճի վէ 8ինճի գօլ օրտուլար՝ Ժէնէրալ Տավուտ տիւգ տ՛Ավէրսթէտ վէ Ժէնէրալ մարքի Կալիֆէնին թահթը գումանտասընտա վէ Ժէնէրալ Սօսիէնին նէզարէթի ալթընտա օլարագ իքի օրտույա պիթթագսիմ մանօվրա իճրա իտէճէքլէր տիր. Ժէնէրալ Միրիպէլ՝ էրքեանը հարպ րիյասէթի մէմուրիյէթինի իֆա իտէճէք տիր.

—

Եունան Մէճլիսը մէպուսանը՝ Ֆըրանսա իլէ ագտ օլընան թիճարէթ ահտնամէսինի գապուլ վէ թասդիգ իթմիշ տիր.

—

Ռումանիա Մէճլիսը մէպուսանը՝ մէմուրին մաաշաթընտան ախզ օլընմագտա օլան րուսումը 100տէ 50 նիսպէթինտէ թէնզիլ էյլէմիշ տիր.

ԳՕԽ ԻԼԱՃԸՆԸՆ
ԳՈՒՐՊԱՆԼԱՐԸ

Պիլճիւմլէ մէմալիքտէ Տօգթ. Գօխըն վէրէմ իլաճը իւզէրինտէ իճրա օլընան միւթէաատիտ թէճրիւպէլէրին անը նէթիճէյի հասըլ իթտիքլէրի մաալէսէֆ իշիտիլիյօր.

Բէք չօգ խասթա էօլտիւրիլմիշ, հիչ պիր քիմսէ էյի օլամըշ, հիչ պիր վէրէմլի թաազէ ըրըհէթ իտէմէմիշ տիր.

Զանն օլընտըղընա կէօրէ, պաշգա հէր եէրտէն զիյատէ Պէրլինտէ Տօգ. Գօխ ալէյհինտէ հիտտէթ ու զազագ վար տըր. Պէրլին ճէմիյէթը Թըպպիյէսինտէ՝ հէր քիմ իլրատը նութգ իթմիշ իսէ, քեաֆֆէսի տէ Գօխ իլաճը երիւզինտէն զուհուրա կէլէն վուգուաթը միւթէէսսիֆէյի պէրթաֆսիլ պէյան ու թաատատ էյլէմիշ տիր.

Ֆէննը թըպպտա մուալլիմը մէշհուր Ալէման Տօգթ. Վիրխօվ՝ պունտան ագտէմ պիր տէֆա Գօխ ուսուլը թէտավիսի ալէյհինտէ շիտտէթը լիսան իսթիմալ իթմիշ օլտուղը կիպի, պու քէրրէ տաախի անը մատտէտէն պահս իլէ, «գօգալմըշ» թապիր օլունան գօյլաշ քէմիկլի խասթալըգլընա միւպթէլա 4 էտըրտա պիր չօճուղըն էվրագընը օրթայա գօյմուշ տըր. Գօխ ուսուլը թէտավիսի թաթպիգ օլունմագտան էվվէլ պու չօճուղըն աղրըլըրընտէ հիչ պիր պէրէ պուլունմայըպ, անճագ ուլլուգ քէմիկլինին պաշը քէսի-

---

(187)

ԶԷՎՃ ՎԷ ԳԸՍԳԱՆՃ ԶԷՎՃԷ

ՄՈՒԷԼԼԻՖԻ
ԷՄԻԼ ՐԻՇՊՈՒՐԿ

ՄՈՒԹԷՐՃԻՄԻ
ՏԻԳՐԱՆ ԱԳԱՄԵԱՆ

Գօճասը՝ սէօզիւնէ տէվամ իլէ.— Խայր, պունտան օն տօգուզ սէնէ ագտէմ պէնտէն աըրըլմագտան էվվէլ Թէսավվուր իթմիշ օլտըղընըզ բրօկրամըն իճրասընտան սիզ Նասըլ կէրի տուրմամըշ իսէնիզ, պէն տէ եաբտըղըմ իչին նէթիճէսինի խաթըրըմա կէթիրէրէք իճրասընտան կէրի տուրմամըմ.

Մատամ տը Գարմէյլ պիրտէն պիրէ եօգարը տիքիլտի, վէ ալըգ կիպի տիք տիք գօճասընըն եիւզինէ պագտը.

Արման տը Գարմէյլ՝ երինէ սէօզիւնէ տէվամ իլէ.— Վէ լաքին, մատամ, սիզ տօգուզ այ տիւշիւնէպիլիրտինիզ.

Էլէն՝ ագըլը պաշընտան կիտէրէք պրունըընըն ալթընտան.— Ա՛հ, հէր շէյի պիլիյօր.

Արման.— Էվէթ, հէր շէյի պիլիրիմ. . . Սիզ Վալանթինին վալիտէսի տէյիլսինիզ, եաբտըղըմա նէ՞ գարըշըրօրսընըզ, իւզէրինիզէ նէ՞ ֆարզ.

Պէտպախթ գատըն գըվրամ գըվրամ կըվրանըյօր իտի.

Արման՝ սէօզինէ տէվամ իլէ.— Էկէր Վալանթին գըզընըզ օլսա իտի, էլէմ ու քէտէրինիզի անլայըպ, վալիտէլէրէ մախսուս օլան հալը մէքեուսիյէթինիզէ թէնաճճիւպ իթմէզ իտիմ.

Էլէն.— Սէվէրիմ անը, Արման, սէվէրիմ.

Արման.— Պու պէտպախթ գըզը սիզ պանա սէվտիրտիկինիզ իչիւն պէն տախի սէվէրիմ.

Էլէն՝ գարխօլասընտան աչագա աթըլըպ գօճասընըն այագլարընա գաբանարագ վէ իքի էլլէրինի էնքտիկլէրինէ պաղլայարագ պիր սէտաի միւթէզարրըանէ իլէ.— Մէրհամէթ, մէրհամէթ էթ, Արման. Վալանթին եաշասըն, պէն էօլէյիմ. Էվվէթ, պէնիմ էօլմէմ լազըմ կէլիր, զիրա կիւնահքեար օլան պէն իմ. . . Մէրհամէթ, Վալանթինէ մէրհամէթ էթ. Ալլահ աշգընա օլսուն, Արման, օղլունըն պաշը իչիւն օլսուն, պու պիկինահ զաւալլըյա մէրհամէթ էթ. Սէնի ալտաթան պէտպախթ գարըյը ճէզալանտըր. . . Պէն պիր բէզգիլ վէ րիւսվայ գարըյըմ. Պէնի թէէտիպ էթ, գուտսիյէթը զէվճիյէթի հիւրմէթսիզլիք իտէն զէվճէյի ճէզալանտըր. . . Ալլահը ինթիգամ էթ, Արման, էօլտիւր պէնի, էվվէթ, պէնի էօլտիւր, պէն էօլմէյէ միւսթահագգըմ.

Արման՝ չէտին պիր հէյէճանա տիւչար օլմըշ օլտըղը հալտէ մահզուն պիր սաւրէթտէ.— Պէն օ գատար տէհշէթլի մի՛յիմ. պէն պիր մէրհամէթսիզ հաքիմ պէնզէ՞րմիյիմ.

Էլէն.— Ա՛հ, աֆվ իտիյօր, աֆվ իտիյօր.

Արման.— Խայր, Էլէն, հէնուզ աֆվ իթմէյօրըմ. Հանկը կիւն կէօյնիւմ իսթէրսէ օ կիւնիւ աֆվ իտէճէյիմ, պէքլէյէճէքսինիզ. Իշթէ գապահաթընըզըն ճէզասը պու օլաճագ տըր. Կէօրիւյօրսընը՞զ քի, եաբտըղընըզա գապահաթ տիյօրըմ, ճինայէթ տիմէյօրըմ.

Էլէն.— Ա՛հ, Արման, էկէր պիլսէ իտին նէ՞ չէքտիմ.

Արման.— Պիլիյօրըմ.

Էլէն.— Նէ՛ գատար կէօզ եաշը տէօքթիմ.

Արման.— Պունը տա ազ իւէ քէշֆ իթտիմ.

Էլէն.— Սիզի օ գատար սէվէր իքէն ալտաթմըշ իտիմ. Պէն տէլի իտիմ, Արման, տէլի օլմուշ իտիմ. Պըրօգաննէլըզ՝ ագըլըմը պաշըմտան ալմըշ իտի. . . Պէնիմ իթիգատըմ՝ սիզէ օլան մուհապպէթիմ տիր, Արման.

«Իչ օլուպ պիթթիրտիկէն սօնրա» արթըգ պիր տագիգա պիլէ րահաթ իթմէտիմ. վիճտանըն ու գամիլէմ րահաթսըզ օլտըղընտան, իւզէնճէլի պիր էօմիւր կէչիրտիմ.

«Ա՛հ, տայմա եալան սէօյլէմէ՛գ... սանա հէր կիւն, հէր տագիգա եալան սէօյլէմէ՛գ. Պու նէ՛ տէհշէթլի իշքէնճէ տիր. Պէն պու իշքէնճէյէ տիւչար օլտըմ. պու պիր ճէզա իտի. . .

Արման.— Էկէր գապահաթլը, սահիհէն գապահաթլը իսէնիզ պիլէ, Էլէն, մէրհամէթէ տաախի շայանսընըզ. Հայտէ այագա գալգընըզ.

Էլէն.— Խայր, այագլարընըզա գաբանարագ եալվարմագ իչիւն հէնուզ այաղա գալգմագ իսթէմէմ.

«Արման, էկէրչի պէնի շայանը մէրհամէթ կէօրիւյօր իսէնիզ, պունա սէպէպ հէնուզ էվվէլքի հըսսիյաթը ուլուվվը ճէնապընըզըն հալիզ պուլունմասը տըր. . . Արման, պիսուշ Վալանթին, պիչարէ Վալանթին Թէմամըյլա մէրհամէթինիզէ շայան տըր.

Արման՝ գաշլարընը չաթարագ.— Պանա արթըգ օնըն լագըրտըսընը իթմէյինիզ.

Էլէն.— Պէն օնը սէվմէյէ, պախթիյար իթմէյէ սէօզ վէրտիմ, եէմին իթտիմ.

Արման.— Օ գաթէն պէտպախթ օլտըղընտան, վատընըզը թէմամըյլա իֆա իտէճէքսինիզ. աղըլզատըղընըզա պիր էքմէն իթմիշսինիզ.

Էլէն.— Էկէր պէտպախթ իսէ, գապահաթ պէնիմ տէյիլ տիր.

Արման.— Էյ պէնի՞մ մի տիր.

Էլէն.— Խա՛յր, Արման, խայր. Լաքին նի՞չիւն էօլմէսինի իսթէյօրսընըզ. Գապահաթը եօգ տըր. ալիմ Ալլահ հիչ պիր շէյ եարամազ տըր. . . Օ սիզի սէվէր, սիզ տէ օնը սէվէրսինիզ. Էվլատընըզ, գըզընըզ տըր.

Արման՝ հիտտէթ ու քէտէրլէ.— Գըզըմ, գըզըմ մը.

Էլէն.— Արման, բէտէր վէ վալիտէնիզին զիքրը ճէմիլինէ հիւրմէթէն, օ տէհշէթլի Թէսավվուրընըզտան վազ կէչինիզ, Վալանթինի գուրթարընըզ.

Արման՝ սէրթ պիր թարզտա.— Մատամ, արթըգ եալվարմալընըզ. պօշ շէյ տիր, իշ իշտէն կէչմիշ տիր. Շիւփհէլէրի սու պու սըրատա թէհզիթ թէսիրինի իճրա իթմէքտէ օլմալը տըր.

Էլէն.— Մէրհամէթ իտինիզ, Արման, մէրհամէթ իտինիզ. իսթէմէմ քի էօլսիւն.

Արման. .— Էվէթ, մատամ, էվէթ. . . Սիզ էօլմէսինի իսթէմէզսինիզ, պէն տէ պէնիմ օլմայան պիր գըզը իսթէմէմ.

(Տէվամ)

լերէք Գոխ էլաճը՝ չիրկինա վառէ-Թառըյլա Թաթլըգ ու իտխալ իտիլտիքառէ չօճուգ. վէֆաթ իթմիշ, վէ Թէշրիճ մուայէնէսինտէ խասթա օլան ուլլուգ քեմիկլենին իլիկի իլէ ագ ճիյերլերտէ տաըը տանէլերի կիպի միւթեառռիտ վերէմ սիմիկճիքլերի տէշաըը վերաիկի կեօրիւլմիւշ վէ Թաստիգ օլունմըշ տըր։

ԳՈՒՏՈՒՉ ՎՈՒԳՈՒԱԹԸ

Այտըն տէմիր եօլ խաթթը իւզէրինտէ Քեօշք Նամ մահալտէն Սըր...ղուլ կազէթասընա եազըլտըղընա կեօրէ, օլ Թարաֆտա պու կիւնլերտէ պիր հատիսէ վուգու պուլմըշ, հէվալիի մեզքիւրէյի քեամիլէն տիւշարը խէվֆ ու տէհշէթ իթմիշ տիր։ Շեօյլէ քի, Այտընտան շարգ ճիհէթինէ տօղրու 9 միլ մեսաֆէտէ սըղըր հայվանաթը պեսլեմէկէ մախսուս Տաուլիա Չիֆթլիկի Նամընտա զայէթ զէնկին վէ օլ հէվալիճէ բէք մէշհուր պիր քեօյ մէվճուտ օլուպ, պու քեօյին գըսմը ազէմի՝ Աուլիէ Նազըրը Րիզա բաշա հազրէթլերինին հարէմինէ աիտ տիր, վէ Իզմիր էշրաֆընտան Եահեա Հաջամի բաշա հազրէթլերի Թարաֆընտան իտարէ օլընըր։

Կէչէն յունվարըն 3յինճի կիւնիւ պիր գուտուզ քեօբէք՝ գարիյէի մէզքիւրէյէ սալտըրըբ 50 գատար ինէք վէ ոըղըրը ըըըըմըշ օլմաղլա, քեօյլիւլեր՝ էլէ ոըղըղ տիւշարը խէվֆ ու տէհշէթ օլարագ չաշըըմըշլար իսէ տէ, մուախխէրէն ազըլլարը պաշլարընա կէլէրէք, օգույուճըլար վէ նէֆէս իտիճիլէր կէթիրտիպ օգութմըշլար վէ պու վասէթա իլէ հայվանաթա պիր զարար կէլմէյէճէկինէ քէնտի քէնտիլէրինէճ էմին օլմուշլար տըր։

Հալպուքի պու Թէտպիրլերին հիչ պիր Թէէսիրի օլմայըբ, յունվար սոնլարընտա, գուտուզ քէլպ Թարաֆընտան ըըըըըլան հայվանաթըն 7սինտէ գուտուզ էմարէլէրի միւշահէտէ օլընըբ, անլէր տէրհալ քեսիլերէք կեօմիւլմիւշ իսէ տէ, վուգուաթ՝ ճահիլ վէ ռոտէտիլ էհալիի մահալլիեյի քեամիլէն տիւշարը խէվֆ ու տէհշէթ իթմիշ տիր։

Գուտուզ քէլպտէն ըըըըլըբ լաքին հէնուզ գուտուզ էմարէսի կեօսԹէրմէյէն հայվանաթը նէ՞ եափմալը. քեօյին մեզքիւր քէլպտէն ըըըըըլան հեման պիլճիւմլէ սօգագ քեօբէքլէրինի օլտուռան նա՞սըլ գալտըըմալը. էհէաալ պիր տահա պեօյլէ պիր չէյ վուգու պուլմամագ իչիւն գուտուզ օլմայան սաղլամ հայվանաթը նա՞սըլ մուհաֆազա իթմէլի. էհալիի մեզքիւրէ իշթէ պու նօգթալար իւզերինէ մէրագ իտուպ, Սըրտօղուլըն մուխպիրի տէ պու մատտէ իւզերինէ հիւքիւմէթին նազարը տիգգաթինը տավէթ իթմիշ տիր։ Էհալինին պու Թէլաշ ու հէյեճանընը Թէսքին իթմէք իչիւն վիլայէթ Թարաֆընտան գարիէի մեզքիւրէյէ էկէր պիր մէմուրը մախսուս իրսալ օլունարագ, գուտուզ քէլպ Թարաֆընտան ըըըըլան վէ եախօտ շիւպհէլի օլան հայվանաթը օրԹատան գալտըրմագ իչիւն քեօյլիւլերէ Թէռապիրըֆէ տաքարանէ իթԹիխազ իթտիրիլիր իսէ, բէք միւնասիպ օլաճաղընը մուխպիրը մէրգում իլավէ իտիյօր։

ՄԱՆԿԱՆՑ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

ՀԱՅԻ ԽՆԴՐՈՅՆ ՏԵՍԱԿԷՏՈՎ

... Տէր Խմբագիր,

Մ—չէյ պատ. չաբաթաթերթի 18րդ Թուոյն մէջ, դպրոցական կրթութեան վրայ բացուած վիճաբանութեան առթիւ կարդացի յօդուած մը, զոր Մ—չէյի խմբագրութիւնը արհեստագիտի մը կարծիքն ալ ներկայացնելու դիտաւորութեամբ հրատարակելն արժան համարեր է։

Ամեն ազգային, որ կը փափաքի ստոյգ յառաջդիմութեան հայ մանկըտւոյն յուսմունս և ի գիտութիւնս, անշուշտ հետաքրքիր ուշադրութեամբ կը կարդայ այս մասին Թեր ու դէմ գրուածները։ Ուստի ներուի ինձ որ վերոյիշեալ յօդուածէն առիթ առնլով ես ևս յայտնեմ իմ խոնարհ կարծիքն։

Յօդուածագիր էֆէնտին, — որոյ անունը հարկ չեմ համարիր յիշել, քանի որ ոչ զինքը ճանչնալու պատիւն ունեցած եմ, և ոչ ալ իր անձնականին հետ գործ մ՚ունիմ, այլ իր յայտնած գաղափարին նըկատմամբ պիտի յայտնեմ զիմ խոնարհ կարծիս, —յօդուածագիր էֆէնտին, նման այն ճառերու և բանախօսութեանց, որ պարգևաբաշխութեան հանդէսներու մէջ կը տրուին աշակերտաց ձեռքը, գեղեցիկ նախադասութեամբք կը գովէ ուսումնքն ու գիտութիւնը, և անոնց անհրաժեշտ կարեւորութիւնը կը հաստատէ։

Բայց երբ չրջանաւարտներու փողոցներու մէջ անգործ Թափառելնուն վրայ տխուր նկարագրութիւններ կ՚ըլլան, ասով արդեօք ուսմանց օգտակարութիւնը ժխտե՞լ կ՚ուզուի։ —Բնաւ երբեք։ Ուսմանց և գիտութեանց օգտակար ըլլալը չէ խընդրոյ նիւթ. զի բարեբախտաբար ժողովրդեան ամենայետին խաւերուն մէջ անգամ տարածուած է սա գաղափար թէ՝ ուսումնք և գիտութիւն անհրաժեշտ են ամեն մարդու, և զի աւուր պարէնի կարօտ շատ ծնողքներ, ու հացի մը բարա հանելու համար գիշեր ցերեկ ասոր անոր տունը լուացարարութիւն ընող և կամ զանազան տեսակ աշխատութիւններով իրենց աչքին լոյսը խաւարեցնող, իրենց առողջութիւնը խանգարող բազմաթիւ այրի կիներ, իրենց ուտելիք հացէն կտրելով զաւակնուն գրքի ստակ ճարել կը նային, որպէս զի մարդ ըլլայ, ուսումնական ըլլայ, որպէս զի ապագային լաւ դիրքի մը տէր ըլլայ ուսման և գիտութեան շնորհիւ։

Այո՛, խնդիրն ուսմանց օգտակարութիւնը չէ՛, խնդիրն այն է թէ մեր վարժարանաց մէջ տրուած կըրԹութիւնը օգտակար արդիւնք մը տուա՞ծ է մեզ, ապրուստ՝ հացի խնդրոյն տեսակէտով. խնդիրն այն է Թէ մեր նոր սերունդը, 5—6 տարիներ դպրոցական գրասեղաններու վրայ կեանք անցնելով — գրեթէ միշտ,—իւր առողջութիւնը կորսնցնելուն ի փոխարէն, գէթ իւր ապագայ դիւրակեցութեան հիմն ու տարերքը կազմող կըթութիւն մը կրցա՞ծ է ձեռք բերել։ — Ո՛չ, ո՛չ, և դարձեալ ո՛չ։

Մ—չէյի յօդուածագիր էֆէնտին կը պնդէ որ, եթէ տղայք ուսմանց չրջանն աւարտեն, անուհետև իրենց նման զարգացեալ միտքերու համար խիստ դիւրին է ո և է արհեստ մը սովրիլ։

«Երբ, կ՚ըսէ, մի անուս տղայ 15 տարեկան հասակին մէջ ո և է ար-
«հեստի տրուի, նա երկար տարի
«ներ պարապելէ վերջ հազիւ կարող
«կը լինի փոքր ինչ բան ուսնիլ...
«իսկ մի այլ պատանի, որ ուսում
«առած, ուսմանց և գիտութեանց
«խորը Թափանցած (°.°.°) վիճակի
«մէջ ո և է արհեստի հետևի, կարճ
«ժամանակամիջոցի մէջ նա կընէ
«այնչափ մեծ յառաջդիմութիւն,
«որքան չէ ըրած ուամիկն իւր բազ-
«մամեայ աշխատութեամբն։»

Ձեմ հասկնար Թէ տղու մը զարգացեալ միտք մ՚ունենալը, կամ մի քանի հեղինակներ վերծանած ըլլալը, ի՞նչ օգուտ կրնայ մատուցանել անոր դարբնութեան մուրճը չիտակ զարնելուն, կամ քարակոփի մը գըրիչը գործածելուն։ Սակայն ընդունելով իսկ, որ մի քանի արհեստներու մէջ զարգացեալ միտք մ՚ունենալն օգտակարութենէ զերծ չ՚ըլլայ՝ այս պարագային մէջ ալ ուշադրութեան արժանի մէկէ աւելի կէտեր կան։

Նախ՝ դիտելու է մեր արհեստաւոր եսնաֆներու վիճակը. պէտք է մտածել որ արհեստաւոր մը կուզէ՞ իւր արուեստը չուտով մը սորվեցնել իր ըշա—ին, զի որչափ ալ ուսեալ ըլլայ, վերջապէս իր ըշա—ին է այն, —որուն հնար եղածին չափ ուշ վարպետ ընելուն մէջ կարեւոր շահ մը ունի, քանի որ նորա չըրախութեան միջոցին չաբաթական 15-20 ղրուշով կրնայ իր գործը տեսնել, մինչ եթէ վարպետ ընէ, ասոր կրկնապատիկը կամ եւապատիկն անգամ չը բաւեր յաճախ։

Երկրորդ՝ մեր դպրոցական ներկայ յայտագրովք, քանի որ տղայոց զուտ գրական կրթութիւն մը կը տրուի, ամեն չրջանաւարտ բնական հպարտութիւն մը կը զգայ յանձին։ Եւ կը կարծէք որ, տղայ մը որ Հայկ Դիւցազնի քանի մը երեսները վերծանած է, որ Վիքթօր Հիւկօյի ոտանաւորները տեսած է, կը կարծէ՞ք որ այդպիսի մի ուսեալ անձնաւորութիւն հանէի՝ գիշանի տըմըհէի մը, չըչեկլէի մը և կամ ուրիշ ուէ մի տըէտ արհեստաւորի քով ըշա—ութեան մտնել և անոր յանդիմանութեանց ու բռնութեանց տոկայ։

Եւ երրորդ՝ քանի որ տղայք արհեստաւոր պէտք է լինին, իրաւունք և արդարութի՞ւն է միթէ, որ զանոնք տարիներով դպրոցաց ապականարար մթնոլորտին մէջ խամրեցնենք, և արդէն տկարակազմ մեր նոր սերնդեան առողջութիւնը խանգարելէ յետոյ դպրոցաց գրասեղաններուն վրայ, մատնենք զիրենք արհեստի դժուարութեանց, յորս մտաւոր կարողութիւններէն աւելի մարմնոյ ուժն է որ կարեւոր է։

Ասոնք այնպիսի կէտեր են, զորս պէտք չէ անտեսել։

Հարիւրաւոր չրջանաւարտներ կան այսօր, որք լաւագոյն կը սեպեն անօթի հացկատակներ լինել, քան Թէ արհեստի մը երթալու ըշա—Բէ—ը յանձն առնուլ։ Միւս կողմանէ ալ կը ճանչնամ երիտասարդ չըրջանաւարտ մը, որ առ սէր իւր ընտանեաց և իւր ապագային Թեեւ յանձն առաւ դարբինի մը քով մըտնել յաչակերտութիւն, սակայն մըտաւոր աշխատութիւնն իւր մարմնոյ ուժը տկարացուցած լինելով, չը կրցաւ տոկալ այդ արհեստին. և ինքն որ դպրոցին յառաջադէմ աչակերտներէն մին էր, մէկ քանի ամիսներ յաճախելէ յետոյ, ստիպուեցաւ Թողուլ այդ արհեստը, իւր արդէն տկար կազմուածքն առաւել ևս տկարացած վիճակի մէջ։

Մ—չէյի նախորդ Թիւերէ մոյն մէջ ալ, ուրիշ յօդուածագիր մը չրջանաւարտներու տխուր վիճակն յուզիչ չեշտերով նկարագրելէ յետոյ, կառաջարկէր՝ ասոր ի դարման «չրջանաւարտներու պաշտպան մասնախումբ» մը կազմել, որուն նպատակն ըլլայ չրջանաւարտ ազգատ երիտասարդներու գործ գտնել։ Այսպիսի մասնախումբ մը կրնայ իր օգուտն ունենալ, սակայն տիրող հիւանդութեան մասնակի դարման մ՚ելեթ է. հետեւաբար և այս կերպով խընդիրը կը մնայ հոն ուր որ է։

Արեան ապականութենէ մարմնոյ արտաքին մակերեւութին վրայ յառաջ եկած պալարները սպեղանիներով դարմանե՞լն է լաւագոյն, Թէ այդ պալարներու ծնունդ տուող արեան ապականութիւնը մաքրել։

«Չրջանաւարտներու օժանդակ մասնախումբ մը»—եթէ կազմուի— ամեն տարի դպրոցներէ ելնող հարիւրաւոր չրջանաւարտներէն ո՞ր մէկուն գործ պիտի կրնայ ճարել։ Կը մտածեմ, Թէ տեղական պարագանե՞րը պէտք է յարմարցնենք մեր չրջանաւարտներու դպրոցական կըրԹութեան, Թէ մեր դպրոցներուն մէջ տրուած կրթութիւնը պէտք է տեղական պէտոյից յարմարցուած լինի։

Քանի որ առանց տղայոց նիւթական բարեկեցութիւնը նկատողութեան առնելու, զուտ գրական կրթութիւն մը կը տրուի մանկանց,—եթէ տուն ալ կը տրուի անթերի,—և քանի որ տղան տակաւին մայրենի լեզուին հասարակ ընթերցանութեան իսկ ըստ բաւականին չընտելացած Գաղիերէն այբբայէներ կը տրուին ձեռքը, և այս կերպով փոխանակ տղայոց հիմնական ու դրական կրթութիւն մը տալու, պարգեւաբաշխութեանց հանդէսներու մէջ զանազան լեզուներով փայլուն բանախօսութիւններ արտասանել տալով ծնողաց աչքը չլացընելու ևեթ փոյթ կը տարուի, միշտ պիտի ունենամք անգործ չրջանաւարտներ, և միշտ անոնց օգնելու համար «օժանդակ մասնախմբի» մը պէտքը զգալի պիտի ըլլայ։

Ազգային կրթութեան համար ամէն տարի քանի՛ հազարներով ոսկիներ կը ծախսուին. Արդեօք այս ստակով աւելի լաւագոյն ուղղութիւն մը չէ՞նք կրնար տալ ազգային կրթական գործին։

Անոնք որ գրականութեան և ուսմանց մէջ յառաջդիմելու կը փափաքին (ու նիւթական կարողութեան տէր են), իրենց ուսմունքը կատարելագործելու համար կրնան ազգային Թէ այլ բարձրագոյն դպրոցներ մտնել. սակայն արհեստի փափաք և ընդունակութիւն ունեցող աղքատիկ մանկանց մեծամասնութիւն մը, չունի ո և է միջոց իւր փափաքած արուեստին մէջ յառաջ երթալու։ Արդեօք կարելի չէ՞ ազգային կըրԹութեան համար վատնուած հազարաւոր ոսկիներէն մէկ մասն յատկացնել արհեստանոցներու հաստատման։

Եզրակացնելու համար կըսեմ, Թէ պէտք է մեր երկրին ներկայ կացութեան համապատասխան ուղղութիւն մը տանք մեր դպրոցաց. և գլխաւորաբար պէտք է արհեստանոցներ բացուին, ուր աշակերտը կարենայ իւր ապագայ դիւրակեցութեան տարերքն ամբարել։

Եւ այս՝ անկարելի, կամ խիստ դժուարին բան մը չէ։ Քիչ մը բարեյօժարութիւն և քիչ մը ջանք բաւական է առ այս։ Կարնոյ Սանասարեան վարժարանը քաջալերական օրինակ մ՚է մեզի։ Այո՛, երբ որ գրականութեան և ուսմանց հետ մէկտեղ զարգանան ի մեզ արհեստք, անա այն ատեն մեր նոր սերունդն ազատ շունչ մը պիտի կրնայ առնուլ, և հայ ազգը պիտի կրնայ դիւրակեցիկ վիճակ մ՚ունենալ ընդ հովանեաւ մեր Օգոստափառ Վեհապետին։

Սակայն, սպասելով այդ ցանկալի աւուր, ինչ որ մեր խղճամիտ վարժապետք պարտին ընել, այն ալ սա է. Աշխարհի մէջ իբրև մարդ ապրելու համար անհրաժեշտ եղող մըտաւորական կրթութիւնը տալու հոգ տանելով հանդերձ, պէտք է որ աշակերտաց լաւ ըմբռնել տան սա սկզբունք, Թէ ապագային մէջ պատուաւոր դիրք մ՚ունենալու համար բաւական չէ միայն ուսումն և գիտութիւն, այլ արհեստը մեծ կարեւորութիւն ունի. և Թէ արհեստը —որչափ ստորին երեւոյթ մ՚ալ ունենայ,—բնաւ երբեք անպատիւ բան մը չէ, ընդհակառակն գոնէ գիտութեանց և ուսմանց տուածին չափ պատուաւոր դիրք մը կուտայ մարդուն։

Այս է իմ խոնարհ կարծիք, զոր պատուարժան ընթերցողաց ներողամտութեան վրայ վստահ՝ յայտնել համարձակեցայ։

Ա. Բ. Գ.

1891 փետր. 3
Իւսկիւտար

ՄԻԽԹԷՖԵՐՐԻԳԱ

—Մատէն միւհէնտիսլէրի պուլընմայան մահալլէրտէ նաֆիա վէ պէլէտիյէ միւհէնտիսլէրինին՝ մատէն իշլէրինտէ տախի իսթիխտամը հազգընտա վիլայաթա էմր վէրիլմիշտիր։

—Երէյլի մատէնը հիւմայունընտա Զօնգուլտագտա Քէրբիշլիք Նամ մահալտէ տախի պիր չըմէնտօֆէր խաթթը Թէմտիտ իտիլէրէք, կէչէն բազար կիւնիւ րէսմը քիւշատը իճրա օլընմըշ տըր։

—Տէրսաատէյի Սու Գումբանեասընըն ինշաաթը ֆէննիյէսինէ նեզարէթ իթմէսիչէ չէհրիմիզտէ մաարուֆ օլմուշ օլան Թուրաուգ ու մէշաիր միւհէնտիսի Մ. ԳուԹան՝ պու քերրէ Տէրսաատէթ ըըըըըըըըըըն ինշաաթընտա տախի պէօյլէ պիր մէմուրիյէթէ նասպ իտիլմիշ օլմաղլա, եագընտա պուրայա միւվասէլէթ իտէճէք տիր։

—Հալէպ Րէժի նազըրը Բէթրի նուհ էֆ. պու քերրէ մէէզունէն Տէրսաատէթէ կէլմիշ տիր։

ԲՈԼ ՖՕՑԱՃԵԱՆ

ՍԹԱՄՊՕԼ ՃԷԼԱԼ ՊԷՑ ԽԱՆԸ

ԻԹԹԻՍԱԼԻՆՏԷ

Ն° 1 մաղազա

Գալաթատա Եիւքսէք Գալտըրըմտա 80 նումերօլը մաղազատա մուգիմ կեօզէ, ճէրրահըլըգ վէ եէնի տօզմուշ չօճուգլարըն իսթիմալինէ մախսուս ալէտաթ ու էտէվաթ սաթան Մ. Բոլ Ֆօցաճեան, միւշթէրիլէրինէ պիր սուհուլէթ օլմագ իւզրէ Սթամպօլտա Ճէլալ պէյ խանը իթթիսալինտէ Ն° 1 մաղազատա պիր մուէսսէսէ չիւպէ քիւշատ էյլէմիշ տիր։

Պունլարտան պաշգա մէզքիւր մաղազատա Գալաթատաքի մաղազատա պուլընտըղը կիպի, եումուշագ վէ սէրթ լաստիգտէն եաբըլմըշ միւխթէլիֆ ալէթ, գասըգ պաղլարը, չիրինկալար, էլէքթրիգ մաքինալարը, պարօմէթրօ, թէրմօմէթրօ վէ սաիրէ ուճուզ ֆիյաթլա սաթըլմագտա տըր։

Էնվայի ճինս չէլիքտէն վէ ալթունտան կեօզլիւքլէր տախի մէվճուտ տըր։

(54)

ԱՂՋԿԱՆ ՄԸ ՍԻՐՏԸ

ԳՐԵՑ

ՕՐԻՈՐԴ ԼԱԻՍ

—Մինչեւ հիմայ ինտո՞ր վախիթ անցուցիք։

—Խօսելով, մայր։

—Է՛, նայինք ի՞նչ խօսեցաք, հարցուց զուարթութեամբ։

Լուսիկ սկսաւ պատմել խօսակցութեան այն մասը որ ամենէն աւելի հաճոյք պատճառեր էր իրեն, և բացատրեց Թէ Բուբուլին կազմած Արուեստասէր Օրիորդաց ընկերութեան կողմանէ հրաւէր մը եկած էր անոնց հետեւեալ օրը գումարելիք ժողովին ներկայ գտնուելու, Թէ Օր. Գեղամօֆ բանաստեղծութիւն մը պատրաստեր էր ժողովին ներկայացնելու համար, զոր իրենց առջեւ կարդացեր էր։ Յետոյ առաջարկեր էին իրեն որ ընկերութեան անդամակցի, բայց ինքը մտածելով որ այդպիսի բարձրագոյն ընկերութեան մը մէջ մտնելու համար հազուստ չունէր, ամչնալով մերժեր էր պատրուակելով Թէ գեղարուեստից բնաւ մէկ ճիւղէն աշխատած չէր, Թէպէտ շատ դիւրին բաներ էին և քանի մը օրէն կրնար սորվիլ։ Այն ատեն Տիգրան օգնութեան հասեր էր իրեն յայտարարելով Թէ աղջկան մը համար աւելի վայելուչ էր գուլպայ հիւսել քան Թէ քերթուածներ յօրինել և երգի եղանակներ չինել, ծաղրեր էր անոնց ընկերութիւնը և պզտիկ ձգեր էր իր նշանածը որ կարմրելով ա՛լ չէր համարձակեր բերանը բանալ։ Յետոյ սկսաւ նախանձոտ չեշտով մը մօրը նըկարագրել Գեղամօֆներու բնակած պանդոկին ,,քեղութիւնները, սեղանին ճոխութիւնները, երկու օրիորդաց հագած եղանակին յարմար զգեստները, մինչդեռ ինքը դեռ ամառուան ?—հ—ցը հագուստովը կը պտտէր։

—Իշալլահ Ասված քեզի խայրըլը խըսմէթ մը կուտայ, դուն տահա աղէկները կուննեաս։ Քիմի էօնիւնտէ, քիմի սօնընտա. անոնց սօնը նայըլու է. Ես ալ հօրս տունը Սուլթան էյի ամա, հիմայ ի՞նչ ֆայտա ունի...։

Ու տեղէն ելնելով գիչերուան կանթեղը վառեց և —հայտէ եավրում, էյի տեղդ պառկէ, վախիթը ուշ է,— ըսելով գնաց պառկելու։

Սակայն քուն չունէր Լուսիկ։ Ունելին ձեռքը առաւ ու սկսաւ կրակարանին մոխրին մէջ մըրը զգուշութեամբ Թաղած կայծերը տարտըղնել, աճիւններուն վրայ քառակուսիներ, եռանկիւններ, զուգահեռականներ գծել, աւրել, յետոյ նորէն գծել, ու կը խորհէր, ու միտքը կը բերէր իր մանկութեան հեռաւոր յիշատակները Թէ ինչպէս խեղճ ու անխնամ մեծցեր էր իրենց Պիւլպիւլ—Տէրէի տանը մէջ, ամառը փողոցի տղոց հետ ընկոյզ խաղալով և ձմեռը անոնց հետ ձեան գնտակներ չինելով։ Յետոյ Ս. Խաչի ազգային վարժարանը դրեր էին զինքը կարդալ սորվելու համար, և օր մ՚ալ իր ամսաթոշակը տալու չըլլալուն համար արտաքսուեր էր անկէ։ Թէ ինչպէս հայրը հոգաբարձուներուն դէմ զայրանալով անմիջապէս ձեռքէն բռներ ?—? դպրոցը տարեր էր զինքը, քանի տեղ յեսսուն վճարելով։ Երեք տարի կեցեր էր հոն խեղճ աղջիկը իր ամսաթոշակները կերած հացէն, պատուղէն, հագած զգեստներէն տուժելով, և կը յիշէր կրած բոլոր նուաստութիւնները, աչքին առջեւ կը բերէր պէյերու, էֆէնտիներու, մեծ վաճառականներու, փոխ-հիւպատոսներու աղջիկները բոլորն ալ չէ— հագուած, և ինքը անոնց մէջ իր 60 փարանոց ?—? կամ ?—? չըջազգեստովը, մաչած կօշիկներովը, տունէն հիւսուած կոշտ գուլպաներովը միշտ առանց գլխարկի առանց ձեռնոցի։ Մանաւանդ քննութեան օրերը երբ իր ընկերուհիք Թ—է—բ—ին կամ Կ—դ—ին արուեստանոցէն ելած հագուստներով կը ներկայանային, ինքը ճերմակ ?—ի պարզ ?—? մը ունենալու համար հազար աղաչանք կը Թափէր։ Հապա վարժուհիներուն անուան ու ծննդեան տարեդարձի օրերը, երբ աշակերտուհեաց մին ոսկի ժամացոյց մը նուէր կը բերէր Միս Եոմէյին, ուրիշ մը Պ—շ— Տէ—ի—էն գնուած ծաղրադ-ին ծաղկաման մը Միս Լէօյին, ինքը իր պարտէզին խեղճ կակաչներն ու յասմիկները միայն ունէր, զորս հօրմէն գաղտնի գիշերանց կերթար քրցնելու, և ուր պահելը չէր գիտեր Թռւմելէ առաջ դպրոց տանելու համար։ Ու կուլար և կը տառապէր և կատէր բոլոր իր ընկերները, վասն զի կը նուաստացնէին զինքը իրենց հարստութեամբը, և կատէր իր տունը, վասն զի չունէր դպրոցին գեղեցիկ օթոցները, սիրուն զարդասեղանները, մարմարինէ սանդուխները, խոչոր հայելիները, ջերմոցները, պարտէզին աւազուտ մաքուր ուղիները, և կատէր իր հայրը, վասն զի իրմէ աւելի կը սիրէր դըրամը, և Թշուառութեան կը դատապարտէր իր կեանքը։

Իսկ ի՛նչ արցունքի և յուսահատութեան օր մ՚է եղեր իրեն համար այն օրը, յորում երրորդ անգամ կարդացուելով իր անունը Թոշակին անվճար Թողող աշակերտուհեաց ցանկին մէջ, ստիպուեր էր հրաժարիլ դպրոցէն, բերելով իրեն հետ պճնասիրութեան, պերճութեան կատաղի բաղձանք մը և արհամարհանք մը աղքատութեան, Թշուառութեան, տգիտութեան, տձեւութեան, տգեղութեան նկատմամբ, որոնց կեդրոնը կը Թուէր իր աչքին իր տունը, իր ընտանիքը, իր ունեցած դիրքն ու ապրած միջավայրը։ Ալ այնուհետեւ չարունակուեցաւ իր կեանքը անողոք միօրինակութեամբ մը առանց հաճոյքի, առանց յուսոյ, առանց սփոփանաց մինչեւ այն օրը, ուր բարեբաստիկ դիպուած մը կղզի բերեր էր զինքը, և աւելի երջանիկ դէպք մը առիթ եղեր էր Գեղամօֆ ընտանեաց հետ յարաբերութեան մտնելու։

Կրակարանին մէջ բոցերը մարեր էին, և գլուխը յոգներ էր մոխիրներուն վրայ ծռելով։ Ոտք ելաւ յանկարծ այդ տխուր յիշատակները Թօթափել ուզելով, և եկաւ պատուհանին առջեւ պատուհան մը բացաւ։

(Շարունակելի)

ՆՈՐ ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ԹՈՒԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ

ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹԵԱՄԲ

ԲԱՆԱՒՈՐ ևւ ԳՐԱՒՈՐ

ԹՈՒԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ա. Տարի 1-10 եւ 1-50 թուոց մեակութ.
Բ. » 1-100 » »
Գ. » 1-1000 » »

ԱՇԽԱՏԱՍԻՐԵՑ

Ա. Յ. ՊՈՅԱՃԵԱՆ

Մանկավարժական ուղղութեամբ պատրաստեալ այս դասընթացին Գ. տարին նոր հրատարակուեցաւ Գ. Պաղտասարեան տպարանին.

Այս Գ. տարին կը պարունակէ 1-1000 թուոց մեակութիւնը բանաւոր եւ գրաւոր ճառաւել ուսուցանելով, եւ որովհետեւ ներկայ ուսուցման եղանակը կը պահանջէ որ, Երկրաչափական եւ Գծագրական ծանօթութիւնք անհրաժեշտ են 1—1000 թուոց շրջանին մէջ, հեղինակը գիրքին ընդերուցած է մանկավարժական ամփոփ եւ յստակ լեզուաւ բացատրուած Երկրաչափական եւ Գծագրական ծանօթութիւններ, առաւել այս բերուցին է որ առաջին անգամ բացատրական ... ներկ կը կանոնաւորէ եւ կը ներկայացնէ առակերտաց կարեւոր ծանօթութիւններով։

Ա. տարւոյ գինն է 4 ղրուշ
Բ. » » 3 »
Գ. » » 3½ »

Կը գտնուի բոլոր գրավաճառաց քով։

ՊԷՕՑԻՈՒՔ ԳԸԹԱՏՍ

ԵՎՐՕՊԱ ԽԱՐԻԹԱՍԸ

Մէչհուր Քիէբէրթին սօն թէֆաքի նէշր իթտիկի խարիթասընտան Թերճէմէ օլընարագ մէվգիի ինթիշարէ վազ օլընան Եվրօպա խարիթասը՝

Պէզիր վէվէրնիլի թուվարա աօլլանը, Ֆիյաթը 80 ղրշ. տըր։

Պէզսիզ ատիսի ֆի 45 ղրշ. տըր։

Տէբօսը՝ Սուլթան Համամը ճիվարընտա Ուղուրլեան էֆ. նին 5 նումէրօլը քնաղըտճըլազագասը օլտըղը իլան օլընըր։

10—1

ԹԷՇԷՔԻՒՐ

Տէրճի զըմինտա աթիտէքի վարագա մաթպաամըզա իրաալ օլընմըշ տըր։

«Նէթէրլանտ» նամ եանկըն սիկուրթա գումբանեասընըն ումումի աճէնթէլէրի պուլընան Մ. Գօրթէն հաւզ իլէ Մ. Համբըրթէն՝ շաքիր. փէտրուարըն 12ինճի կէճէսի Հաւտար Բաշատա վուգու պուլան հարիգտէ տիւչար օլտըգըմըզ խասարաթը սէրիան թազմին իթմիշ օլտըգլարընտան, պու պապտէ մումայիլէյհիմա աճէնթէլէրէ ալէնէն պէյանը թէշէքքիւր վաճիպէ զիմմէթ ատտ իտէրիզ։

Ժօզ Մոսի, ...

Տէրսաատէթ 17 փետր. 1891

ԼԻՒՂԱԹ

ԹԻՒՐՔՃԷՏԷՆ ԷՐՄԷՆԻՃԷՅԷ

Շիմտիյէ գատար էմսալի մէյտանը ինթիշարտա կէօրիւլմէյիպ, եալընըզ մէքթէպլի միլլէթ չակիրտանընըն տէյիլ պէլքի թիւրքճէ լիսանը իւգրէ մուամէլէյէթը պուլընան թիւճճարըն վէ թիւրքճէ ղազէթա վէ մուհարրերաթ միւթալաասընըա թէվէգգուլ իտէն էրպապը մէտայինճէ ֆըրգասընը նօգսանը ազիմ աաա օլընան թիւրքճէտէն էրմէնիճէյէ լիւղաթ քիթապը թէլաֆֆուզլարը էրմէնի իւլհուրուֆ օլարագ մուգապիլլէրինտէ պուլընմագ վէ էլֆազը մէվճուտէնին մէանիի ասլիյէ վէ մէճազիյէսի էրմէնիճէ լիսանըյլա միւքէմմէլէն տէրճ օլընմըշ վէ քէլիմաթը արապիյէ վէ ֆարսիյէտէն ճէմիլէրին միւֆրէտի վէ միւֆրէտլէրին ճէմի կէօսթէրիլմիշ օլմագ չարթըյլա աարը սաիրէի կիւզիտէսինէ միւշթէհիր լիսանը թիւրքի միւալլիմի Գալըպճեան էֆ. թարաֆընտան միւնթազամէն վէ միւքէմմէլէն մէյտանը ինթիշարա վազ իտիլմիշտիր։

Քիթապը մէզբուր նէֆասէթի թապ ու ճիլտինտէն պաշգա չայանը թագտիր օլարագ թիւրքճէ հուրուֆաթլը պաշլարը կիւլի թիւրքճէ հէճա սըրասըյլա թանզիմ ու թէրթիպ իտիլմիշ օլմասը չուհճա միւքէմմէլ յէթինէ նիսպէթլէ ղայէթ էհվէն օլարագ եանի 15 ղրուշա սաթըլմագտա տըր։

Պաշլըճա սաթըլան մահալլի խանթալօսա Պազ—Ալի ճատտէսինտէ նիւզհէթ միւրէթթիպլէ մաթպաասը օլուպ թաշրատան սըբարըշլար գապուլ իտէր վէ ազըլընտէ կէօնտէրիր մէքթէպլէր իչիւն այըրճա իսքօնթօ օլունուր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԵՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 20 փետր.

Ինկիլ. խազնէ ինկ. Լիր.	87-12
Օսմ. խազնէ ալթունը	19-50
» » գաբանտըը	19-50
» » Սէրի Ա	45-¾
» » » Բ	25-⅞
» » » Ս	19-½
Միսըր 1871	99-
Օսմանլը Պանգասը	15-25
Ռուսիա իսթիգրազը	109-¾
Մըսըր տուպլ. մուհթազըմ	98-¼
» իսթիգրազը	101-⅝
Ֆաիզա Սանիյէ Մըսըր	98-½
Եօյլիա իսթիգրազը	102-½
Պուլկար իսթիգրազը	-
Գոնսոլի Բարիզ 3 այ վատէ	2ᶠ 43-60

Բարիզ 20 փետր.

Ֆրանսա. խազ. 3 % ֆր.	95-82½
» » 4½ %	105-10
Եէնի Օսմ. խազնէ ալթունը	19-75
» » » գաբանտըը	19-72½
Միւթէահիտ	
Սէրի Բ.	26 05
» Ս.	19 70
Ռումէլի շիմէնտիֆէրի	80-35
Օսմանլը Րէժիսի խազնէ	341 37½
» Պանգասը	635-
Իրլանտ Լիօնէ	823-75
Գրէտի Ֆօնսիէ	1288-75
Գօնթուար տ'էսգօնթ	-
Սիւվէյշ աքսիօնը	2155
Իթալիա խազնէ	95 57½
Մըսըր ֆօնտ. մուհթազըմ	495
Բաօրիքէ Թիւրքի	438 75
Եունան 5 % 1879	455
Գոնսոլի 3 այ վատէ	25-24

Վիէննա 20 փետր.

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	115-30
Ռումէլի շիմէնտիֆէրի ֆի.	37 4
Օսմանլը Րէժի աքսիօնը	152-50

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Խազ. ումմ. տիւն ազլ. գար.	1 26
» » » էն եիւքսէք	21-28
» » » էն ալչագը	21-24
Պու սապահ ալթունը գ. ք.	21-26½
Թահվիլաթը Օսմանիյէ	85-15
» » » էն եիւքսէք	86 01
» » » էն ալչագը	85-12
» » » ալթունը գ. ք.	85 24
Սէրի Ա.	45-30
» Բ.	25-35
» Գ.	21-26½
Ռումէլի շիմէնտիֆէրի	80 62½
Ազչէ ֆաիզի	8-
Րէժի Պրէ.	-
Հէվալէսիզ »	20-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի Ժէնէրալ	9-30
Սթամպօլ պանգասը	6 26
Սօսիէթէ Ժէնէրալ	5-37
Թրամվայ	5-25

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ. տան	Ղրշ. Բէ.
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	108-18
Մէթալիք »	100-20
Պէշլիք »	102-30
Ալթըլըգ »	103-2?
Ինկիլիզ Լիրասը	110-08
Ֆրանսըզ ալթունը	87-15
Բօլ	90-05
Գրէմից ալթունը	81-15
Գօրթօն գայմէսի	7-71

ԹԱՍՖԻՑԷ ՔԱՂԸՏԸ

20) լիգ գեազըտ	-
50) » »	20 20
100) » »	-
500) » »	-
1000) » »	20 20
10000) »	-

ԳԱՄՊԻՕ

Լօնտրա	10 %
Բարիզ 3 այ վատէլի	22-90

ՇԱՐԳ ՏԷՄԻՐԵՈԼԼԱՐԸ

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ ԻԼԷ ՔԻՒՉԻՒՔ ՉԷՔՄԷՃԷ

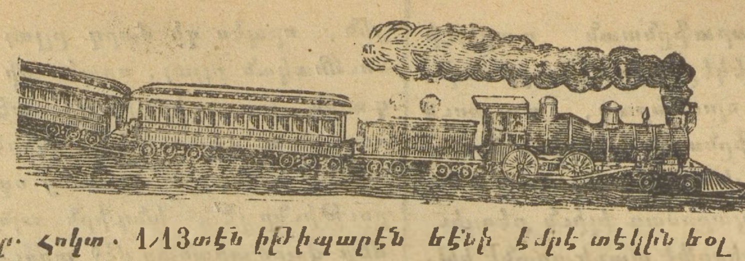

1890 աղուսթը հոկտ. 1/13տէն իթիպարէն եէնի էմրէ տէկլին եօլ թարիֆասը.

ՍԹԱՄՊՕԼՏԱՆ ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷՅԷ

ՆՈՒՄԷՐՕ	6	8	10	52	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	46
ՍԹԱՍԻՕՆ	Սողուգտան եօլճինէ ջուռ										ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԻՔԷԹ								Եօլճուեն ուղուրս ջուռ		
Սթամպօլ	6 30	7	7 30	7 50	8 30	9	9 30	10	10 30	11	11 30	12	1 30	2	2 30	3	4	4 30	5	5 30	6 30
Գում-Գափու	6 39	7 09	7 39	8 08	8 39	9 09	9 39	10 09	10 39	11 09	11 39	12 09	1 39	2 09	2 39	3 09	4 09	4 39	5 10	5 40	6 40
Եէնի-Գափ.	6 43	7 13	7 43		8 43	9 13	9 43	10 13	10 43	11 13	11 43	12 13	1 43	2 13	2 43	3 13	4 13	4 43	5 14	5 44	6 44
Սամաթիա	6 49	7 19	7 46		8 49	9 18	9 49	10 19	10 49	11 18	11 49	12 19	1 49	2 18	2 49	3 19	4 19	4 49	5 20	5 50	6 50
Եէտի-Գուլէ	6 54	7 25	8 01	8 22	8 54	9 21	9 54	10 25	10 54	11 21	11 54	12 22	1 54	2 21	2 54	3 25	4 25	4 54	5 26	5 56	6 56
Մագրիգէօյ	7 09	7 33	8 12	8 39	9 06		10 05	10 35	11 06		12 06		2 06		3 05	3 36	4 35	5 06	5 39	6 09	7 09
Այ-Սթէֆ.	7 18		8 21	8 52	9 15				11 15		12 17		2 15			3 45		5 15	5 48	6 19	7 18
Քիւչիւք-Չէք.				9 02							12 25									6 27	

ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷՏԷՆ ՍԹԱՄՊՕԼԱ

ՆՈՒՄԷՐՕ	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	41	43	51
ՍԹԱՍԻՕՆ	Սողուգտան եօլճինէ ջուռ										ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԻՔԷԹ								Եօլճուեն ուղուրս ջուռ		
Քիւչիւք-Չէք		6 50											1 20								7 06
Այ-Սթէֆ.	6 30	7		8	8 30		9 30				11 30		1 30		2 30		4		5 30	6	7 18
Մագրիգէօյ	6 40	7 10	7 40	8 11	8 40		9 40	10 10	10 40		11 40		1 40		2 40	3 10	4 10	4 40	5 40	6 10	7 43
Եէտի-Գուլէ	6 52	7 22	7 51	8 23	8 52	9 26	9 53	10 24	10 53	11 26	11 53	1 24	1 53	2 26	2 53	3 24	4 24	4 53	5 54	6 23	7 57
Սամաթիա	6 56	7 26		8 26	8 56	9 29	9 57	10 28	10 57	11 29	11 57	1 28	1 57	2 29	2 57	3 28	4 28	4 57	5 58	6 27	
Եէնի-Գափ.	7 02	7 32		8 32	9 02	9 34	10 03	10 34	11 03	11 34	12 03	1 54	2 03	2 34	3 03	3 34	4 34	5 03	6 04	6 33	
Գում-Գափու	7 08	7 38	7 59	8 38	9 08	9 38	10 08	10 38	11 08	11 38	12 08	1 38	2 08	2 38	3 08	3 38	4 38	5 08	6 08	6 38	8 06
Սթամպօլ	7 16	7 46	8 07	8 46	9 16	9 46	10 16	10 46	11 16	11 46	12 16	1 46	2 16	2 46	3 16	3 46	4 46	5 16	6 16	6 46	8 15

Մուլահազա. — Հէսամէթի աղ օլան եիւքլէր պիլա փարա հէր թրէնտէ գապուլ օլունուր։ Լաքին ճէսամէթլի օլան եիւքլէր՝ Տէրսաատէթ իլէ Մագրիգէօյ պէյնինտէ վէ եա օնտան էօթէյէ իչլէյէն թրէնլէրտէ գապուլ օլունաճագ տըր։

գանլարընըն պէհէր գըլէյի ճէտուտ օն իւչ պուչուգ բարալա թալիպի էօզթէսինտէ օլուպ, չուպալթըն օն պիրլինճի կիւնիւնէ գատար պէհէր կիւն միւզայէտէսինին իհրասը լա գարարը գաթիի վէրիլէճէկինտէն իսթիրասընա, վէ օն իքինճի կիւնիւ եիւզտէ պէշ զամմընա թալիպ օլան լարըն՝ մազամը ճէլիլը Սէրասքերի Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունըր։

3—3

ՊԱԶԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

ճանիպը ալիսինտէն

(Նոմէրօ 22)

Մէքթէպը հարպիյէի Շահանէ պայիթը սընըֆը չակիրտանը իչիւն միւպայաա օլունաճագ պէյաժ տէզգահ մայիմէնին մէմուլը տէօրթ պին էլլի սէքիզ ղրուշ իթասը թալիպի էօզթէսինտէ օլուպ, թէնզիլիլէ իհալա թալիպ օլանլարըն չուպալթըն օն իքինճի կիւնիւնէ գատար մազամը Սէրասքերի Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունըր։

3—2

ՊԱԶԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

ճանիպը ալիսինտէն

(Նոմէրօ 23)

Պէյրութ վէ Ճէպէլը Լիպնանտա վէ Զօր վէ Աքքա իլէ Ատանա վէ Ֆէքէտէ վէ Շամը չէրիֆտէ պուլունան ասաքիրը Շահանէ իչիւն միւպայաասը միւնագասայա գօնուլան էրզագը մայիմէնին իհալէ թարիհի օլան վէ չէրաիթնէի անլամագ իսթէյէնլէրին՝ թարիխը իլանտէն իթիպարէն պիր հաֆթա գատար մազամը Սէրասքերի Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունըր։

3—2

ՊԱԶԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 24)

Իտարէի մէրքէզիյէ իչիւն միւպայաա օլընաճագ գըրգ իքի պին քիլէ ճէտիտ պուղտայըն պէհէր քիլէսի ալթմըշ պէշ ղրուշա թալիպի էօզթէսինտէ օլուպ, չուպալթըն տօգուզընճը ճումա էրթէսի կիւնիւ գարարը գաթիի վէրիլէճէկի, վէ օնտան պիրինճի կիւնիւ տախի թէզաիւտի թալիպի օլանլարըն թէնզիլ իթմէք իւզրէ իմթիհանընտան եիւզտէ պէշ թէնզիլ վէրէճէք թալիպլէրին գարարը մազամը Սէրասքերի Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունըր։

3—2

ՊԱԶԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 25)

Նիզամիյէ էրզագ անպարը իչիւն միւպայաա օլընաճագ օտուն եիւզ պին գըյէ չէքէր իլէ եէթմիշ իքի պին գըյէ սապօնըն՝ չուպալթըն պուլինին օն իչինճի չարշէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիի վէրիլիպ, եիւզտէ պէշ թէնզիլ վէրէճէքլէր օլուրսա թէնզիլ գապուլ օլունաճագընտան, թալիպ օլանլարըն՝ մազամը Սէրասքերի Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունըր։

3—2

հիճագա կէօնտէրիլէճէք բուղտը

զէյթին վագը իչիւն լիւզում օլան 1500 ատէտ կազ թէնէքէսինին չէրաիթը մէվզուէսիլէ իհրա օլունան միւնագասասընտա պէհէր ատէտի 2 ղրշ. 25 բարատա թալիպի էօզ տէսինտէ պուլընտուղընտան վէ չէհրը հազիրի բուտինին 12ինճի սալը կիւնիւ սաաթ 10ա գատար հէր գաչ բարա վէ էրթէսի չարշէնպիհ կիւնիւ քէզալիք սաաթ 10ա գատար 100տէ 5 թէնզիլ օլունըր իսէ գապուլ օլունաճագընտան, նօգսանըյլա իթա իտմէք վէ տաշա զիյատէ մալումաթ ալմագ իսթէյէնլէրին մէճլիսը իտարէի էվգաֆա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

6 չուպաթ 306 3—3

Կէօմիւրքլէրճէ 1307 սէնէսի զար ֆընտա իսթիհսալինէ լիւզում կէօրիւլէն թէֆաթիրին թապ ու ճիլտի թարիխը իլանտան իթիպարէն մէվգիի միւնագասայա գօնմուշ օլմագլա, թալիպ օլանլարըն չէրաիթի միւնագասայը էօյրէնմէք վէ օնա կէօրէ բէյ սիւրմէք իւզրէ մահը հալը բուտինին 16ճը կիւնիւնէ գատար Ճէմիյէթը Ռուսումիյէյէ միւրաճաաթ իթմէլէրի իլան օլընըր։

7 չուպաթ 306 3—2

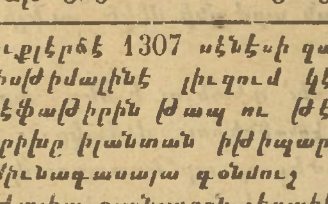

ԻՏԷՊԱԼՐՕՆ Վ ԱՊՕՐԼԱՐԸ

ՍՇՐԷՕ

Պէհէր հաֆթա օլարագ Տէրսաատէթտէն Իսքէնտէրիյէ վէ Սուրիա պէյնինտէ սիւրաթ բօսթասը։

Օտէրլէճ գաբտանըն թահտը գումանտասընտա Շարգիյէ նամ վափօր 1500 թօնիլաթօ համիլէսինտէ վէ 300 պարկիր գուվվէթինտէ օլարագ ալաֆրանգա փէտրվարըն 25ինճի չարշէնպիհ կիւնիւ էօյլէտէն սօնրա սաաթ 4տէ Տէրսաատէթտէն հարէքէթլէ ՉԱՆԱԳ ԳԱԼԷ, ՄԻՏԻԼԼԻ, ԻԶՄԻՐ վէ ԲԻՐԼԷՍԷ օղրայարագ բօրտը էրթէսի սաապահընըն 4 պուչուգ կիւնտէ ԻՍՔԷՆՏԷՐԻՅԷՅԷ մուվասալէթ իտէճէք տիր։

Եօլճու պիլէթլէրի վափօրլարտա վէ կէօրիւկէ ալընըրսա, քէնտիլէ ֆիաթըլա ֆիւճալէթ օլունուր։

Վափօրտա պիրինճի սընըֆ ռուսիրա թագըմ վէ պանիօ օտասը, հէքիմ վէ խըզմէթճի գարտը վար տըր։

Եիւք բօսթալ տէզքիրէլէրին ԻՍՔԷՆՏԷՐԻՅԷ տէն հէր չարշէնպիհ սապահը հարէքէթի ի. տէն Պէյրութա Շամ վափօրլարը տօղրու ԽԱՅԻՖԱ հարէքէթ իտէր ԻՍՔԷՆՏԷՐԻՅԷտէն 14 սաաթտա ՊԷՅՐՈՒԹա վասըլ օլուր, վէ ԹԱՐԱԲԼՈՒՍ, ՄԷՐՍԻՆ վէ ԻՍՔԷՆՏԷՐՈՒՆա օղրար։

Բօսթայի մէզգիւրէ Գըբրըզը տէնիզէ իչէ. յէն վափօրլարը՝ հէր եօլճու կիւնիւ Պրինտիզի բօսթա չանթասըն միւվասալէթինին բօսթա Սիւվէյշտէն հարէքէթլէ, Քիրատ, Սուրքիմ, Մասաուա, Հիւտէյտա վէ Ատէն իսքէլէ. լէրինէ ուղրար։

Եօլճու, մալ վէ համուլէ իւգլէթմէք իւ. թէյէնլէր՝ Սթամպօլտա Եալի Լօնիւնտէ քէօրբիւ պաշընտա Նէնի Վալիտէ խանընտա գուտ. բանտաա մէզքիւրըն աճէնթէլիգինէ միւրաճաաթ իթմէլի տիրլէր։

Իպղալ աճէնթէլիգինէ պէտէլի Մըսըր պիւ. լիսինէ բօսթա խարճէլէրինտէ թէնզիլի օլընմագ իւզրէ բօսթա բօլիչալարը [Մանիֆէսթօ] ալընըր իկտա իտէր։

Հէր սընըֆ եօլճու իչիւն Պէ յօղյանտա Տօղրու եօլտա 170 նումէրօլու մաղազատէ Մ. Մ. Թօմաս Գուք վէ էվլատը աճէնտաաթընտա միւրաճաաթ օլընա։

ՔԻՐԱԼԸՔ ՏԻՒՔՔԵԱՆ

Սամաթիա ճատտէսինտէ Ագարճա Ջէզմէսի իթթիսալինտէ քեարին տէ. րուննինտէ պիր օտա, պիր մաթ. պախ, պիր գույու վէ պիր ապտէսթխանէյի միւշթէմիլ քեարկիր պիր տիւքքեան քիրայա վէրիլէճէ. կինտէն, թալիպ օլանլարըն մաթպաամըզա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունըր։

5—4

ԻՏԱՐԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

Իշպու 1891 փետր.ըն 1ինճի ճումա կիւնիւնտէն իթիպարէն

ԱՏԱԼԱՐ ԹԱՐԻԳԻ

Ատալարտան գալգըշլար

Սը. Տէ.

1 45 Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը [1]
2 Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը [2] [Պ. Ատատան սաաթ 2 45տէ].
8 Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը, (3) [Պէյլիգ Ատատան սաաթ 8.30տա]

Քէօբրիւտէն Ատալարա գալգըշլար

3 15 Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, (3).
9 45 Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք.
10 45 Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա,

Հավա չէտիտ լօտօս վէ թիփի գար օլտուղը զէմանտա բազար կիւնլէրինտէն մաադա կիւնլէրտէ սապահլարը Ատալարտան քէօբրիւյէ սաաթ 3.15տէ խալքըզ պիր սէֆէր վէ ազշամլարը տախի քէօբրիւտէն Ատալարա սաաթ 10.15տէ խալքըզ պիր սէֆէր իճրա օլունաճագ տըր։

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Ատալարտան գալգըշլար

2 Բէնտիքտէն Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը (Պ. Ատատան 2 45տէ)
8 Բէնտիքտէն Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը, (3) (Պ. Ատատան սաաթ 9տա).

Քէօբրիւտէն Ատալարա

3 15 Գընալը Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք [3].
9 45 Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք.

ՀԱՅՏԱՐ ԲԱՇԱ ԹԱՐԻԳԻ

Իզմիթ շիմէնտիֆէրի թրէնլէրինէ մուգաբիլ

Քէօբրիւտէն

Սը. Տէ.		Պթը. Նօ.
2 50	Ատաբազարընա կիտէն	24
4 10	Պիլա Թէսաատիֆ	
5 40	Պիլա Թէսաատիֆ	
7 10	Իզմիտտէ կիտէն	26
9 45	Պիլա Թէսաատիֆ	
10 30	Բէնտիկէ կիտէն	8
11 30	Բէնտիկէ կիտէն	10
	Հայտար Բաշատան	
3 30	Բէնտիքտէն կէլէն	7
4 50	Բէնտիքտէն կէլէն	9
6 25	Իզմիտտէն կէլէն	23
10 40	Ատաբազարընտան կէլէն	25
11 10	Պիլա Թէսաատիֆ	
12	Պիլա Թէսաատիֆ	

(**) Հայտար Բաշա եօլճուլարընը չէքմէկ Գատըքէօյինէ կիտէճէք վէ 8.30տա հարէքէթ էտէ քէօբրիւյէ կէլէճէք տիր։

ԳԱՏԸՔԷՕՅ ԹԱՐԻԳԻ

ԷՆՎՄԻՅԷ		ԲԱԶԱՐ	
Քէօբրիւտէն	Գատըքէօյտէն	Քէօբրիւտէն	Գատըքէօյտէն
Սթ. Տէ.	Ս. Տէ.	Սթ. Տէ.	Ս. Տէ.
	1 30[4]	2	
1 30[4]	2 15		2
2 15	3		
3	3 45	3	3
3 45	4 30	4	4
4 30	5 30	5	5
5 30	8 30[5]	6	6
7 10 [5]	9 15	7 10 [5] [5]	8 30
9 15	10	9	9
10	10 35	10	10
10 45	11 20	11	11
11 30	12	12	12
12			

[Շիտտէթլի լօտօս հավալարընտա սօն բօսթալար պիր չէքէք էվվէլ իճրա օլընաճագ տըր

(5) Իշպու սէֆէրլէր Հայտար Բաշա վափօրլարը իճրա իտէճէք տիր։

(1) Փետր.ըն 15ինտէն իթիպարէն պիր չէրէք էվվէլ հարէքէթ իտէճէքտիր։
(2) Փետր.ըն 15ինտէն իթիպարէն Բէնտիք վէ Պ. Ատատան պիր չէրէք էվվէլ հարէքէթ իտէճէք տիր։
(3) Շիտտէթլի լօտօս, գար վէ թիփի հավալարտա իշպու սէֆէրլէր իճրա օլընմայաճագլար տըր։
(4) Փետր.ըն 15ինտէն իթիպարէն պիր չէրէք էվվէլ հարէքէթ իտէճէկլէր տիր։

ՆԻԳՐԻՍ. ԹԱՇ ՎԷ ԵԷԼ ԽԱՍԹԱԼԸԳԼԱՐԸ

ԼԻԹԻՆՍԻԶ ՇԻՖԱՊԷԶԻՐ ՕԼԱՄԱԶԼԱՐ

Շ. ԼԸ ԲԷՐՏՐԻԷԼԻՆ հազ հալինէ գօնմուշ ԼԻԹԻՆ ԹՈՒԶԼԱՐԸ ագըր ագըր ալընտըգչա, մէսանէտէքի գում վէ թաշլարը իտրարըյլա պէրապէր անտան թէգիւմ Մահլուլ իտէր. Պու հալ մէզքիւր թուզլարըն պալէատէ մուհարրէր խասսիյէթլէրի գերըլը նէ տէրէճէ մուկասիր վէ նաֆի օլտուղունու իսպաթ իտէր։

Բարիզտէ ԼԸ ԲԷՐՏՐԻԷԼ ՎԷ ԳՈՒՄԲ. վէ էճզախանէլէրտէ.

ՊԷՅԳԸՐ BAKER

Պէյօղլունտա ճատտէի քէպիրտէ Նօ. 500 վէ Նօ. 241

Մաղազամըզ 1854 թարիխինտէ գուրուլմըշ, վէ անտէն պէրու բաղպէյմըշ էհալինին էմնիյէթինի գազանաբիլմիշ օլտուղը կիպի, շիմտի տախի մէվսիմիքիմիզին էն պէօյիւք մազազալարընտան պիրի պուլունմագլա, պու սէֆէր Ինկիլթէրատան մէվսիմը հազըրէ լայըգ էնվաի մալլէր վիւրուտ իթմիշ տիր։ Մէսէլա խալըլար, գարեօլալար, եագլը վէ եալըզ սօմիէլէր, բէրտէլէր, եաթագ իչիւն ֆանէլա վէ սաիր եօրկանլար, մինտէրլէր, ղամէլէր, գադիֆէլէր վէ ֆիթիլլէր։

Երքէք վէ գատըն ֆանէլալարը վէ չօրապլարը իչիւն մախսուս պիր մագզա թային օլունմըշ տըր։